

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 23, 1985

Nr. 165

LKB Kronika Nr. 66

Viešas „Kronikos” priedas

(Tęsinys)

Liuteronų ir reformatų bažnyčia

Veikiančias 25 liuteronų relig. bendruomenes ir 2 neregistruotas grupes aptarnauja 9 dvasininkai. Bendruomenėms vadovauja Tauragėje esanti konsistorija, vyskupas Kalvanas.

1983 m. buvo pakrikštyta 145 naujagimiai, sutuokta 50 porų, su religinėmis apeigomis įvyko 97 laidotuvės. Per pastarąjį dešimtmetį krikšto apeigų sumažėjo iki 23 procentų, santuokų — 11 procentų, laidotuvių — 31 procentų.

Liuteronų bažnyčia turėjo 25,1 tūkst. rub. pajamų. Į taikos fondą išskirti 500 rub.

Penkias reformatų bendruomenes aptarnauja 1 dvasininkas ir joms formaliai vadovauja 1982 m. išrinkta konsistorija Brižuose.

Maldos namuose pakrikštyta 20 naujagimių, sutuokta 10 porų, įvyko 35 laidotuvės. Bendruomenės turėjo 7,2 tūkst. rub. pajamų.

Musulmonų religinės bendruomenės

Respublikoje veikiančios trys musulmonų bendruomenės mažai aktyvios, nes maža tikinčiųjų. Dvasininkai yra senyvo amžiaus, be specialaus išsilavinimo.

Mečetės buvo pakrikštyta 14 naujagimių, sutuokta 7 porų, įvyko 21 laidotuvės. Piniginės pajamos — 1,4 tūkst. rublių. Per didžiąsias šventes maldos namuose susirenka 50-150 tikinčiųjų.

Judėjų religinės bendruomenės

Vilniuje ir Kaune yra po vieną judėjų religinę bendruomenę. Dvasininkų nėra, religinės apeigos atlieka patys tikintieji. Vilniaus sinagogoje per taip vadinamąsias „rudens šventes“ susirenka iki 350 tikinčiųjų. Bendruomenės turėjo 15,7 tūkst. rub. pajamų. Iškepta 19,3 tonos macų.

Evangelikai krikščionys — baptistai (EKB)

Užregistruotos 4 baptistų ir 1 penkiasdešimtininkų bendruomenėse yra 649 nariai, kuriuos aptarnauja 5 presbiterai, 8 diakonai ir 17 pamokslininkų. Aktyviausios ir gausiausios Vilniaus bei

Klaipėdos bendruomenės, kurių 1983 m. pakrikštytas 31 tikintysis. Bendruomenės turėjo 18,7 tūkst. rub. pajamų (1982 m. — 15,6 tūkst. rub.).

Kiti religiniai susivienijimai

Trakuose esanti Karaimų bendruomenė faktiškai iširusi, pamaldos nevyksta, religinės apeigos neatliekamos.

Sektantų (baptistų, penkiasdešimtininkų, adventistų) neužregistruotos grupės yra Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir kt.

Nelegaliai veikia apie 250 jehovistų (Klaipėda, Šiauliai, Tauragė, Jurbarkas).

Iš viso 1984 m. sausio 1 d. respublikoje nelegaliai veikė apie 565 sektantai. Negerai, kad sektantų skaičius auga. Pavyzdžiui, per 1983 m. sektantų jehovistų skaičius padidėjo dvigubai.

Kultū įstatymų laikymosi kontrolė ir kova su jų pažeidėjais

Sustiprintas profilaktinių, administracinių ir baudžiamųjų priemonių taikymas religinių ekstremistų atžvilgiu davė teigiamus rezultatus kovojant su kultū įstatymų pažeidėjais.

Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, savo ekstremiškumu pasireiškia kai kurie katalikų bažnyčios dvasininkai. Kultū tarnautojai dabartiniu metu ypač daug dėmesio skiria vaikams ir jaunimui. Kai kurie iš jų, kaip antai, A. Gražulis, R. Puzonas, V. Braukila, V. Užkuraitis, B. Balaišis ir kiti organizuoja specialias pamaldas vaikams, rodo diafilmus, rengia su programa kalėdines eglutes, senis šaltis dalina vaikams saldinius. Įvairiomis savo veiklos formomis dvasininkai dar daug vaikų pritraukia patarnauti kunigams, atliekant religines apeigas, aktyviai dalyvauja procesijoje ir kitose bažnytinėse ceremonijose. Nemažėja „klapčiukų“ skaičius. Kai kuriose Akmenės, Jurbarko, Kauno, Jonavos, Pakruojos, Alytaus, Raseinių, Skuodo, Šakių, Radviliškio, Plungės rajonų bažnyčiose yra organizuoti ir veikia vaikų chorai.

(Bus daugiau)

Sovietai prieš amerikiečių antisatelitinius ginklus

Sovietai užvakar kritikavo Reagano administraciją dėl nutarimų testuoti antisatelitinius bandymus.

Tasso pranešimu prezidento Reagano nutarimas pažeidžia esančias atominį ginklų nusiginklavimo sutartis ir reiškias naują žingsnį į satelitinį apsiginklavimą.

Reagan norėdamas išlaikyti karinę pusiausvyrą tarp abiejų karštų, paskelbė naujus antisatelitinius bandymus, iššaukiant raketą iš F-15 lėktuvo.

Nuo Genevos nusiginklavimo konferencijos pradžios pereinama kovo mėn. sovietai dažnai kreipėsi į Reagano administraciją dėl antisatelitinių ginklų sustabdymo.

Maskva pareiškė, kad

tesimas antisatelitinių raketų bandymo prieštarauja ankstyviesiems susitarimams, bet nepaminėjo kokiems.

— Sikhų lyderis Harchand Singh Longowal, vidurio kelio politikas, kurs tarpininkavo tarp Punjab valstijos ir ministro pirmininko Rajiv Gandhi, buvo sikhų ekstremistų nušautas.

Užpuolimas įvyko po to, kai Gandhi kongresinės partijos vadovas Punjab valstijoje buvo nužudytas ir du jo kolegos sužeisti naujai išsivertusiam šiaurės valstijos siautėjimui.

— Energijos departamentas pranešė, kad šiemet turėtų nukristi gazolino kainos. Gali atpigtį ir šildymo alyva.

Naujosios Caledonijos Nepriklausomybės sąjūdžio rėmėjai apmėto akmenimis prancūzų pareigūnus Thio miestelyje. Dalis autokolonos nukentėjo. Prancūzų Nacionalinė Asamblėja Paryžiuje išleido potvarkį, suteikiantį Melanezijos vietiniams gyventojams daugumos teises, nors tikrumoje jie sudaro mažumą.

Dar apie baltiečių laivą

Keli šimtai pabaltiečių jaunimo — estų, latvių ir lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų, laivą Baltic Star — Baltijos Žvaigždė — šeštadienį plaukdamį Baltijos jūroje tarptautiniuose vandenyse prisiartinio prie Estijos pakrantės ir į jūrą įmetė šimtus specialiai pagamintų neskestančių trijų nepriklausomų Pabaltijo valstybių vėliavėlių, taip pat neskestančių indus su juose įdėtais šukiais už Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Tai pabaltiečių jaunimo žygis Baltijos jūroje už taiką ir laisvę, kuriuo siekiama atkreipti pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į dabartinę neteisėtą trijų Pabaltijo kraštų padėtį ir į tuose kraštuose pastoviai vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus. Jaunimo žygis jau yra atsiekęs savo tikslą nes jį plačiai mini visos svarbiausios Vakarų spaudos agentūros, didieji laikraščiai. Žygis sukėlė didelį ir palankų susidomėjimą ypač Skandinavijos kraštuose. Televizijos laidose buvo parodyti vaizdai, kaip gražiai apšviestas ir Pabaltijo kraštų tautinėmis vėliavomis paruoštas pabaltiečių jaunimo laivas „Baltijos Žvaigždė“ penktadienio vakare iš Stokholmo uosto išplaukė į Baltijos jūrą. Kelionė laivu tęsėsi ligi pirmadienio ryto.

Šeštadienį buvo plaukiama atviroje jūroje. Jaunimui buvo skaitomos paskaitos baltiškomis temomis, — paskaitininkų tarpe buvo ir Tomas Venclova, kuris kalbėjo apie Helsinkio procesą Pabaltijyje, vyko diskusijos, grupiniai susirinkimai, kultūriniai renginiai. Sekmadienį pabaltiečių jaunimo laivas pasiekė Helsinkį, kur anksty ryta buvo surengtos ekumeninės pamaldos, vėliau turėjo įvykti jaunimo susitikimas su žurnalais.

Sekmadienį popietiniu metu laivas išplaukė iš Helsinkio į Stokholmą, kurį pasiekė pirmadienio rytą. Stokholme ligi liepos 31 d. buvo tęsiama pabaltiečių žygio už taiką ir laisvę programa: buvo taip pat surengtas susitikimas su žurnalais, Stokholmo universitete įvyko seminaras Pabaltijo klausimais, PEN klubo rašytojų organizacija surengė susitikimą su pabaltiečiais kultūrininkais, vyko meniniai pasirodymai. Reuterio žinių agentūra pranešė, kad pabaltiečių jauni-

mo laivas penktadienio vakare iš Stokholmo išplaukė kiek pavėluotai, nes policija buvo gavusi anoniminį laišką, kad laive esanti padėta bomba. Policijai laivą nuodugnai patikrinus, paaiškėjo, kad aliarms buvo sukeltas provokaciniais tikslais. Reuterio agentūra toliau rašo, kad žygio rengėjai paprašė pabaltiečių laivui švedų apsaugos, konkrečiai, kad laivo kelionė būtų sekama radaro aparatais, tikrinimui, kad prie jo neprisiartintų sovietų karo laivai. Sovietai, kaip žinoma, šį žygį už taiką ir laisvę laiko provokaciniu veiksmu.

Danijos sostinėje Kopenhagoje, tuo tarpu, penktadienį savo darbus užbaigė vadina-masis Baltų Tribunolas, apie kurį taip pat plačiai rašo tarptautinė spauda. Tribunolas dvi dienas išsklaidęs gausių liudininkų parodymus, paskelbė simbolinį nuosprendį, kuriuo Sovietų Sąjunga yra apkaltinama pastoviai Pabaltijo kraštuose vykdomais pagrindinių žmogaus teisių pažeidimais, nesiskaitymu su tautų laisva valia, tikinčiųjų persekiojimu. Apie tikinčiųjų laisvės varžymus buvo išsklaidyti ypač gausūs liudininkai. Vieną jų — išsamaus raportu forma pateiktą tarptautinę organizaciją Christian Solidarity International. Apie tribunolui duotus paliudijimus tikinčiųjų persekiojimo Pabaltijo kraštuose klausimu trumpą telefoninį pranešimą iš Kopenhagos mums perdavė Christian Solidarity International organizacijos atstovas — Rytų Europos skyriaus vedėjas Algis Klimaitis.

Minios žmonių tikisi patekti į Maskvos departamentinę krautuvę GUM.

KGB naudoja chemikalus

Maskva. — JAV perspėjo Maskvoje gyvenančius amerikiečius, kad sovietų saugumo policija juos apipila vėžį sukeliančiais chemikalais, kad galėtų juos sekti. JAV pareiškė stiprų protestą. Šis įvykis iššaukė pyktį Reagano administracijoje ir Kongrese.

Amerikos ambasada pareiškė protestą prieš šią sovietų praktiką, ypač prieš vieną pavojingą chemikalų naudojimą.

Ambasada apie tą praktiką seniai žinojo, bet Valstybės departamentas, tai laikęs paslaptimi, pareiškė, kad tos cheminės dulksės palieka žymes ant durų rankenų, automobilio vairo ir ant visko, ką amerikiečių pareigūnas paliečia.

Pavyzdžiui, kai amerikiečių diplomatas susitinka su rusų disidentu, jo rankų nuospauda pasilieka ant durų rankenos. Tuo būdu KGB lengvai gali susekti disidentą, suėjusį į kontaktą su amerikiečių pareigūnu.

Valstybės departamentas pareiškė raštinį protestą sovietų diplomatams Washingtono ir Maskvoje.

Maskvoje JAV reikalų vedėjas Richard Combs Jr., aiškino, kad specialistai iš Tautinio sveikatos instituto išstudijuos tą reikalą. Jo nuomone, dažniausiai naudojamąs NPPD chemikalas, labai pavojingas mutagenas, galintis pakeisti genetines medžiagas žmogaus kūne ir sukelti vėžį.

Valstybės departamentas tiesioginiai nekaltino sovietų amerikiečių sveikatai samoningu kenkimu, bet kaltino KGB pareigūnus dėl pavojingų ir kenksmingų chemikalų naudojimo.

Combs tvirtinimu reikalinga išsamesnių studijų NPPD ir kitų chemikalų kenksmingumo reikalui. Jis kalbėjo amerikiečių korespondentams ir biznieriams, susirinkusiems Spasso name. Maskvos amerikiečių atostogaujančių ambasadorius Arthur Hartman rezidencijoje.

Combs ir dr. Charles Brodine, vyresnis Valstybės departamento sveikatos pareigūnas, informavo apie 100 amerikiečių diplomatų su šeimomis apie šią sovietų naudojamą praktiką. Pranešimai kitoms vakarų valstybių ambasadoms seks vėliau.

Combs tvirtinimu sovietai chemikalus naudojo metai iš metų, bet tai buvo laikoma daugiau pajaukos objektu, negu rimtu reikalu. Vėliau buvo susirūpinama tų chemikalų kenksmingumu sveikatai.

Kai kurie amerikiečiai abejoja šiuo protestu Maskvai, laikydami jį propagandos triuku, kad nukreiptų dėmesį nuo „žvaigždžių karo“ problemos.

Baltųjų rūmų pareigūnas L. Speake galvoja, kad prezidentas Reagan išsklaidė šį reikalą lapkričio mėnesio konferencijoje su Gorbačiovu.

Tai jau antras kartas, kai amerikiečiai protestuoja prieš sovietų naudojamas sekimo priemones. Pirmą kartą tas klausimas buvo iškeltas 1970 m., sovietams naudojant sekimui mikrovėles.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 23 d.: Pilypas, Rožė, Limietė, Ringėla, Grauda.

Rugpjūčio 24 d.: Baltramiejus, Mykolė, Jaunutis, Aušrinė.

ORAS

Saulė teka 6:06, leidžiasi 7:47.

Protrapias debesuota ir lietus. Temperatūra dieną 77 l., naktį 66 l.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Egipte suimti keturi Libijos atsistatė teroristai, kurie už pinigų turėjo nužudyti vieną Libijos diktatoriaus priešų, gyvenančių Egipte.

— Buvęs inžinierius Manfred Rotsch traukiamas atsakomybės ir kaltinamas klasifikuotų paslapčių išdavimu sovietams. Sakoma, kad jis parpines Sovietų Sąjungai informaciją apie daugelį funkcijų atliekančių jeto naikintuvų.

Vakar generalinio vokiečių prokuroro įstaiga pranešė apie Ursulos Richter dingimą. Ji kaltinama šnipinėjimu, kai buvo iš Kanados infiltruota į Vakarų Vokietijos teritoriją. Būdamas federalinės valdžios sekretorė, ji dingo šį mėnesį. Ankstiau dingo Sonja Lueneberg, 12 metų išstarnavusi sekretore M. Bangemann, dabartiniam ekonomikos ministeriui.

— Egiptas ir Tunisija protestavo prieš Libiją, išstūmusią jų piliečius. Atsilygindama Tunisija pareikalavo, kad Libijos piliečiai tik su vizomis galėtų įvažiuoti. Egiptas reikalauja pasų iš įvažiuojančių Libijos darbininkų. Tunis mieste pranešama, kad Tunis išvarė 253 libiečius, įskaitant diplomatus, dėl šnipinėjimo. Libija neseniai išvarė apie 20,000 Tunisios darbininkų.

— Gary Dotsono advokatas planuoja apeliuoti į aukštesnę instituciją, kai pirmadienį jo prašymas perstudijuoti šį atvejį buvo teisėjo atmetas. Dotson kaltinamas išprievartavimu moters, kuri sakėsi nebuvusi išprievartauta.

Sovietų karo veiksmai Afganistane

Islambad, Pakistan. — Užsienio vakariečių diplomatų ir Afganistano partizanų pranešimais remiantis, Sovietų daliniai pradėjo jau trečią šiais metais ofensyvą prieš Afganistano sukilėlius pietryčių Afganistane.

Diplomatų žiniomis sovietų trupės, pasirengusios puolimams, pasistūmėjo į Pakia provinciją, netoli Pakistano sienos.

Partizanų vadas Jalaluddin Haqqani pareiškė reporteriams, kad sovietų daliniai nori užimti 37 mylių partizanų kontroliuojamą kelią į Khost, Pakties provincijos sostinę.

Haqqani, kurio žinioje randasi 10,000 partizanų, pasakė, kad jo vyrai yra įsitvirtinę ir pasirengę priešpuoliui ir užimti kelius į Khost.

Indijos diplomatas New Delhi pranešė, kad rugpj. 12 d. sukilėliai užpuolė sovietų konvojį į pietus nuo Kabulo, sunaikindami apie 50 autovežimius. Atsikeršydami sovietai bombardavo apylinkės kaimus, užmušdami daug civilių.

Sukilėliai priešinosi 115,000 sovietų pajėgoms. Sovietai įžengė į Afganistaną 1979 m. paremti prezidento Babrak Karmal valdžią.

— El Salvadoro teismas įsakė naujai peržiūrėti arkivyskupo Oscar Romero nužudymo bylą. Arkivyskupas prieš 5 metus buvo iš pasalų nužudytas. Byla atidėta dėl neužtenkamos liudininkų medžiagos. Jo nužudymas, galvojama, buvo suplanuotas dėl įvykių ekstremistų policijos vieneto. Arkivyskupas dažnai kalbėdavo prieš socialinę nelygybę ir valdžios autoritetą piktnaudžijimą.

— Užvakar krikščionys ir musulmonai iš artilerijos apšaudė vieni kitus, kur per 24 valandas žuvo 4 žmonės.

Smarkiai nukentėjo ir buvo laikinai uždarytas tarptautinis Beiruto aerouostas.

AT&T atleis 24,000 tarnautojų iš informacinio skyriaus, parduodančio komunikacijos įrengimus, norėdama daugiau sutaupyti šioje konkurencijos pilnoje industrijos šakoj.

— Benjamin Molosi, Pietų Afrikos juodųjų poetas, paskutinę minutę išvengė kartuvių dėl policininko nužudymo.

Baltosios rasės teisėjas jam garantavo tris savaites susitarsti advokatą, kuris jam padėtų apsiginti dėl 1983 m. kaltinimo, nužudžius juodosios rasės policininką.

SPORTO APŽVALGA

Golfas

ŠALFAS TURNYRUI ARTĖJANT

Nekantriai laukiame ŠALFAS metinio golfo turnyro, „Labor Day“ savaitgalį įvyksiančio Wyndwick C.C., St. Joseph, Mich. Šis neeilinis įvykis bus pradėtas registracija ir susipažinimo vakaru penktadienį, rugpjūčio 30 d., 7 val. vak. Holiday Inn viešbutyje, 2860 M-139 So., Benton Harbor, Mich. Po registracijos, dar tą patį vakarą, bus sudarytos ketveriukės. Ketveriukės sudarančių asmenų pavardės ir jų lošimo pradžios laikas bus paskelbtas to viešbučio svečių kambario pranešimų lentoje, taip pat ir golfo klube, kuriame vyks turnyras.

Šeštadienį, rugpjūčio 31 d., 7:30 val. ryto (Michigano laiku) prasidės „putting“ turnyras, kurio 3 laimėtojų bus įteiktos atitinkamos plokštės („plaques“), o 8 val. ryto jau prasidės ir pats dviejų dienų turnyras. Turnyro tęsinys sekmdienį prasidės tuo pat laiku.

Turnyre dalyvaus lietuvių golfo klubai iš Toronto, Rochesterio, Clevelando, Detroito ir Chicago. Atvyks

žaidėjų ir iš Kalifornijos bei Floridos.

Rugpjūčio 16 d. įvyko jau paskutinis šio turnyro organizacinio komiteto posėdis, šio komiteto pirmininko Edvardo Lapo namuose. Buvo apsvaistytos galutinės detalės ir padaryti nutarimai. Tikimasi, kad turnyras praeis sklandžiai.

Jau paaiškėjo ir Chicago šio turnyre dalyvausiančios pirmos komandos sudėtis. Šeši turnyrą vykstantieji su žemiausiais išlyginamais smūgiais yra: T. Lapas, M. Petrošius, T. Vaitkus, A. Dagys, G. Juškus ir J. Astrauskas. Kiti trys — B. Bacevičius, V. Vaitkus ir A. Vasys kvalifikavo rugpjūčio 10-11 dienomis įvyksiančiame turnyre. Atsarginiai yra: J. Kubilius ir V. Brizgys. Bus ir daugiau komandų, tačiau jos rungsis ne „gross“, bet „net“ formoje; jų sudėtys dar nėra paaiškėjusios.

Dėl informacijų ir kitais šio turnyro reikalais kreiptis į Turnyro organizacinio komiteto pirm. E. Lapą, tel (312) 343-8857.

CHAMBER OF COMMERCE TURNYRE

Juozas Bacevičius inicijavo Chicago Lietuvių Golfo klubo nariai buvo pakviesti ir dalyvavo Lietuvių Chamber of Commerce turnyre, rugpjūčio 14 d. įvyksiančiame Palos C.C., Palos Park aikštyne. Iš arti tuzino ten dalyvavusių ČLG klubo narių, net trys — L. Lapienė, A. Vaitkienė ir dr. O. Nakas laimėjo trofėjus.

O.N.

TARPMIESTINĖS ZADYNĖS

Šių metų rugpjūčio 10 d. Elmore, Ohio, vėl susirinko gražus būrys golfo mėgėjų jau 7-toms tarpmiestinėms žaidynėms tarp Detroito S.K. „Kovas“ ir Clevelando Lietuvių Golfo klubo.

Diena pasitaikė graži, „Sugar Creek“ golfo aikštė, kad ir ne per sunki, bet gana įdomi. Nors žaidėjų amžius labai įvairus, nuo moksleivio iki aukštinio amžiaus, bet golfo aikštės visiems vienodos.

Pasibaigus žaidynėms ir išvedus šešis geriausius rezultatus, abiejų varžovų, paaiškėjo, kad laimė vėl lydėjo Detroito komandą — 482 prieš 516 smūgius. Tai jau trečias iš eilės Detroito laimėjimas. Dabar rezultatas yra keturi Detroito laimėjimai prieš Clevelando tris. Taip pat ir visas dovanas išsivežė Detroito komanda.

Futbolas Chicagoje

RUNGTYNĖS MARQUETTE PARKE

Šį sekmdienį, rugpjūčio 25 d., „Lituanicos“ vyrų komanda žais draugišką rungtynę prieš lenkų „Royal Wovel“ komandą. Rungtynės vyks Marquette Parko aikštėje. Pradžią 2 val. p.p.

Futbolas svetur

PIETŲ AMERIKOS KVALIFIKACINĖS

1986 m. Meksikoje vyksiančio Pasaulinio futbolo pirmenybėse jau kvalifikavo dalyvauti šie Pietų Amerikos

kraštai: Argentina, Urugvajus, Brazilija. Ketvirtas P. Amerikos atstovas paaiškės rungtynėse tarp semifinalistų tokiam suporavime: Chile — Peru ir Peru — Kolumbija.

Detroito ir Clevelando golfininkai, dalyvavę savo metinėse tarpmiestinėse žaidynėse.

Ok. Lietuvoje

PANEVŽIEČIAI LAIMĖJO TAURĘ

Nuo 1947 m. ok. Lietuvoje vyksta futbolo varžybos dėl „Tiesos“ taurės. Šimetinės baigminės varžybos įvyko prieš dvi savaites — šeštadienį, rugpjūčio 10 d., Kauno sporto stadione. Rungtynės vyko tarp Kauno „Bangos“ ir Panevėžio „Ekranų“. Laimėjo panevėžiečiai. Gan atsargiai pradėtos žaidynės antrajame kėlinyje suintensyvojo, bet abiejų komandų žaidimas buvo apylygis. Abu kėliniai baigėsi lygiomis 0:0. Po pratėsimų — dviejų kėlinukų po 15 minučių, „Ekranui“ 4:3 pergalė lėmė vienuolikos metrų baudinių seriją. Kauniečiai aikštę aplėdė nuleistomis galvomis. Rungtynės sekė 3,500 žiūrovų. Teisėjai: J. Miliauskas ir A. Jurgutavičius (Alytus) ir K. Liaugminas (Vilnius).

Panevėžio „Ekranas“: V. Liubšys, G. Juzelėnas, V. Abramavičius, J. Aleksa, A. Klimavičius, G. Abramavičius, L. Niurka, V. Laniauskas, K. Aleksandravičius, E. Balvočius (nuo 45 min. R. Kožeka), A. Mykolaitis (nuo 45 min. M. Kaušpėdas).

Štai kaip per visą turnyro laiką yra pasibaigę „Tiesos“ taurės futbolo varžybų finaliniai susitikimai:

1947 m. Kauno „Lokomotyvas“ — Šiaulių „Vėliava“ 3:2

Vytas Gerulaitis

Nuotr. A. Žliobos.

1962 m. Kauno „Lima“ — Kapsuko „Šešupė“ 3:1

1963 m. Vilniaus „Saliutas“ — N. Vilnios „Žalgiris“ 1:0

1964 m. Kretingos „Minija“ — Klaipėdos „Baltija“ 3:2

1965 m. Kauno „Inkaras“ — Vilniaus „Saliutas“ 4:2

1966 m. N. Vilnios „Žalgiris“ — Vilniaus „Saliutas“ 0:0 ir 1:0

1967 m. Kėdainių „Nevezis“ — Panevėžio „Statyba“ 2:1

1968 m. Kėdainių „Nevezis“ — Vilniaus „Pažanga“ 6:0

1969 m. Kauno „Inkaras“ — Ukmergės „Vienybė“ 2:0 ir 1:1

1970 m. Kėdainių „Nevezis“ — Kretingos „Minija“ 0:0 ir 3:1

1971 m. Vilniaus „Pažanga“ — Panevėžio „Statyba“ 1:0 ir 3:1

1972 m. Kėdainių „Nevezis“ — Panevėžio „Ekranas“ 1:1 ir 3:2

1973 m. Kėdainių „Nevezis“ — Vilniaus „Pažanga“ 1:0

1974 m. Šiaulių „Statybininkas“ — Kauno „Kelininkas“ 2:1

1975 m. Ukmergės „Vienybė“ — Šiaulių „Statybininkas“ 3:0

1976 m. Kauno „Kelininkas“ — Kapsuko „Sudūva“ 2:1

1977 m. Klaipėdos „Granitas“ — Kauno „Kelininkas“ 2:0

1978 m. Kauno „Kelininkas“ — Plungės „Kooperatininkas“ 2:0

1979 m. Kauno „Kelininkas“ — Mažeikių „Atmosfera“ 1:0

1980 m. Kauno „Kelininkas“ — Kauno „Banga“ 3:1

1981 m. Klaipėdos „Granitas“ — Kauno „Banga“ 2:0

1982 m. Vilniaus „Pažanga“ — Kėdainių „Nevezis“ 2:0

1983 m. Klaipėdos „Granitas“ — Vilniaus SRT 2:1

1984 m. Vilniaus SRT — Kauno „Banga“ 5:3

1985 m. Kauno „Banga“ — Panevėžio „Ekranas“ 3:4

DAUGIAUSIAI TAŠKŲ

Daugiausiai taškų Europos futbolo taurių varžybose surinko: Anglija, Italija, Vokietija, Belgija, Portugalija, Ispanija, Jugoslavija, Čekoslovakija, Prancūzija, R. Vokietija, Austrija, Olandija, ir t.t.

32-oje vietoje — paskutinėje atsidūrė Luxemburgas.

Čia įskaitomi taškai laimėti Europos valstybėms žaidžiant dėl Europos taurių įvairiai: laimint lygiosiomis, pasiekiant ketvirtfinalius, pusfinalius ir žaidžiant rungtynes, už kiekvieno varžybų naujo rato pasiekimą ir t.t.

V. Kriksčiūnas

FIFA JAUNIŲ TURNYRAS

FIFA Kinijoje suruošto Jau nių futbolo turnyre dalyvavo 16 valstybių jaunių (žemiau 16 metų) rinktinės. Semifinalinių rungtynių pasekmės: V. Vokietija — Brazilija 4:3 ir Nigerija — Gvinėja 1:1; baudų mušime laimėtojas Nigerija 5:3. Kaip iškrito JAV jaunių rinktinė šiame Pasauliniame turnyre dar neaišku; toje grupėje geriau pasirodė tik Gvinėja, ku-

Clevelando Lietuvių Golfo klubo pirmininkas Algis Nagevičius nusimėnė, klubui ketvirtą kartą iš eilės pralaimėjus Detroito — Clevelando tarpmiestines golfo rungtynes.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesiejami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

NE TOKS LABAI JAU IR SENAS

Seniausias žinomas pasaulyje žemėlapis — Turino papirusas. Jame pažymėtos egiptiečių aukso kasyklos. Žemėlapis sudarytas 1320 m.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanikams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šest. 10-2 val.

Ofs. 735-4477

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000

Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šest. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJOS
659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽUOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namy 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

MOKSLO LAGERIS

Viena iš neabejotinų prosvaitėjų išsivijimo padangėje yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Rysų centro kasmet rengiamas lituanistikos seminaras. Kaip paprastai, taip ir šiemet jis vyko antrą ir trečią rugpjūčio savaitę tėvų jėgų reikolėkijū namuose prie Akrono (Ohio).

Pargrįžęs iš šiemetinio seminaro namo į Chicago, studentas Tomas Dundzila seminare nebuvusiems savo draugams pareiškė: „Tai vienintelė vieta visame laisvame pasaulyje, kur lietuvių jaunimas šneka tik lietuviškai“. Mat tie jo draugai, kaip ir daugelis vyresniųjų, vis dar negali perprasti minties, jog tvirtinimas, kad „seminare kalbama, rašoma, skaitoma, galvojama ir sapnuojama tik lietuviškai“, yra ne pasigyrimas, o tikrovė.

Iš kur ta tikrovė? Ogi iš to, kad, visų pirma, į seminarą renkasi studentai laisvu noru, o ne vyresniųjų verčiami. Antra, juos ten traukia daugiau mokslas, negu pramogos (bet kai išdėkaujama vien lietuviškai, tai ir išdėkaujama ne veltui). Trečia, seminaristams to mokslo kraunama

tikrai su kaupu — paskaitos nuo ryto iki vakaro, paskui dar namų darbai ligi išnaktų. Galop, pati aplinka kuria darbui palankią nuotaiką: miestas toli, aplinkui tik grynai oras ir laukai, tik miškai ir kukurūzai, kur neužklysta draugai ar kiti prasišaliečiai, galintys išmesti seminaristus „iš vėžių“.

Kai kas stebėsis, kaip tokio- mis sąlygomis iš viso atsiranda tuo „lituanistiniu koncentracijos lageriu“ susigundantių. Iš tiesų, 1983 bei 1984 m. kursantų skaičius pradėjo grėsmingai smukti taip, jog atrodė, kad greitai jų nebeapsiseks ne tuzino suvažiavo net 26 kursantai (daugiau nei tiek tėra buvę tik prieš 5 metus). Didžioji jų dalis — jauni ir į seminarą atvykę pirmą kartą. Kadangi 12 m. patirtis rodo, jog apie pusę naujokų į jį pakartotinai sugrįžta, toks palyginus didelis šių metų derlius ne tik leidžia džiaugtis, kad smukimo kreivė sustabdėta, bet ir tikėtis, kad bent studentų susidomėjimo atžvilgiu seminarui nusimato šviesi ateitis.

m. dr.

VILNIAUS BOKŠTAI

Partinėje spaudoje nuolatos skaitoma, kad Lietuvoje išugdyta „tarybinė“ inteligentija, „tarybinis elitas“. To elito nariai sėdi direktorių, redaktorių, administratorių kėdėse. Kai Lietuvoje apsilanko užsienio korespondentai, jiems „tikraji padėtis“ aiškina tas pats elitas. Kokios jo narių pagrindinės savybės, jų veido bruožai?

Birželio mėn. Vilniuje viešėjo du amerikiečių žurnalistai, Antero Pietilla ir Gary Thatcher, ir savo įspūdžius aprašė „The Baltimore Sun“ ir „The Christian Science Monitor“ dienraščiuose (birželio 4 d.). Štai ką jie išgirdo iš „naujojo tarybinio elito“ atstovo, religinių reikalų tarybos įgaliotinio padėjėjo Edvardo Juozėno lūpų.

Amerikietis žurnalistas paklausia, kada Lietuvoje pradės spausdinti naują šventraščio laidą? Tai bus įmanoma 1987 metais, atsako Juozėnas. Ilgą atmintį turintis žurnalistas primena, jog 1982 metais Juozėnas tvirtino, kad nauja laida pasirodysiant netrukus. Kai faktas nepatogus, tarybinio elito nario atmintis staiga labai strumpėja...

O kaip su pogrindžio Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika? Žurnalisto klausimas neatitiktinis, nes Kronika jau žinoma visame pasaulyje kaip objektyvus ir patikimas periodinis leidinys. „Kronika“ būtų koks egzotiškas objektas. „Mes jos čia nematome. Apie ją nežinome...“ Aš apie ją tegirdžiu iš Vatikano radijo.

Tarybinio elito narys laikosi geležinės Kremliiaus logikos: kadangi režimas „Kronikos“ labai nemėgsta, todėl ji arba neegzistuoja, arba tėra „Vatikano gaminytis“. Juozėnas puikiai žino, kiek lietuvių buvo nuteista ir pasiųsta į lagerius už talką „Kronikai“ — jis pats padėjo juos įkalinti — bet ar žmonės bei leidiniai egzistuoja, ar neegzistuoja, nustato Kremlius.

Kodėl tebėra nutremtas vyškupas Julijonas Steponavičius? „Nes jis ateisako laikytis valstybės įstatymų“, paaiškina tarybinis pareigūnas. Ar tie įstatymai nediskriminuoja tikinčiųjų? Ar vyškupas gali klausyti tokių įstatymų? Ar tie įstatymai neprieštarauja Tarybų Sąjungos tarptautiniams įsipareigojimams? Ar žydai nacinėje Vokietijoje buvo moraliskai įpareigoti laikytis Niurnbergo įstatymų? Kas žino, ar tokios mintys sudrumsčia Juzėno tarybiškai

elitinę sąmonę? Tobulas tarybinio elito narys sugeba tokias „nepadorias“ mintis išjungti.

Bažnyčios priešpauža? Jokių priešpaudų, amerikiečių žurnalista apsviečia Edvardas Juozėnas. „Tiktai tam tikras istorinis vyksmas“. Tai klasiškas tarybinio elito nario atsakymas. Diskriminacija, persekiojimas, areštai, kankinimas, kalnimas, žudymas labai nešvarūs dalykai. Tačiau tarybiniai pareigūnai žino, kaip jais nesusersti ir pakilti virš jų. Užtenka visa tai pavadinti „istoriniu vyksmu“ ir purvino ar kruvinos rankos stebuklingai pasidaro švariomis.

Kodėl trukdomos užsienio radijo laidos? Nieko apie tai nežinau, nustemba Juozėnas, net neraudonuodamas. (Sugebėjimas meluoti ir neraudonuoti yra viena pagrindinių tarybinio elito nario savybių.) Į amerikietį žurnalistą ir į įgaliotinio pavaduotoją Vilniuje spokso trys radijo bokštai užsienio laidoms trukdyti. Apie juos žino net ir akli vilniečiai. Juozėnas nieko apie tai nežino. Gal atmosferinės problemos trukdo, aiškina jis. Jis pats sakosi reguliariai besiklausęs Vatikano radijo ir neturįs jokių problemų...

Taip ryškėja tarybinio elito nario bruožai, kuriuos stebint prisimena šie anglų rašytojo George'o Orwell'o žodžiai: „Tokios kalbos besiklausant, apima keistas jausmas, kad stebi ne gyvą žmogų, o manekėną... Tokiomis frazėmis besišvaistantis kalbėtojas jau yra pradėjęs virsti mašina. Iš jo burnos girdisi reikiami garsai, bet jo smegenys nedalyvauja tame vyksme, kaip tada, kai asmuo pats renka savo žodžius. Jei jis tokią kalbą nuolat kartoją, žodžiai ima rikiuotis savaimė, nebesąmoningai.“

Kadaise į Vilnių nuo kalvos žvelgė Trys Kryžiai. Jie buvo nugriauti, ir jų vieta dabar užima trys radijo bokštai. Šis pasikeitimas turi gilų prasmę. Lietuvių tautai reikšmingas religinis simbolis, siejantis žmogų su visata, pakeistas Lietuvos izoliacijos, lietuvių atitvėrimo nuo likusio pasaulio instrumentu. Tarybinio elito nariai brendo, mokėsi, plūso, įžengė į nomenklatūros sarašus, užėmė aukštas vietas. Ir visų tų pastangų išdava? Šiandien jie labai primena tuos Vilniaus radijo bokštus, automatiškai stengiasi užkirsti kelią tiesiai, monotoniškai deklamuojama netiesai.

k. ž.

UNIKALI ORGANIZACIJA SIEKIA ŽMONIJOS TIKSLŲ

Pokalbis su dr. J. Meškausku, Ateitininkų jubiliejinio kongreso rengimo pirmininku

Visų pirma leiskit Jums, redaktoriau, padėkoti už didelį rūpestį, susidomėjimą Ateitininkų jubiliejinio kongreso ir dedamais straipsniais ir pranešimais „Drauge“ apie kongresą.

Bandysiu atsakyti į Jūsų klausimus paeiliui.

— Kaip einasi pasirengimai šiam kongresui intelektualistai, finansistai, kultūristai ir manifestacijos atžvilgiu?

— Kiekvienas didesnis įvykis pareikalauja didesnio darbo ir daugiau jėgų. Ateitininkai mini 75 metų veiklos sukaktį. Be abejo, bus prisiminti nuveiktieji darbai. Svarstant ateitį yra nevengiama pažinti ir praetį. Ateitininkijos kūrėjai ir veikėjai buvo ne eiliniai asmenys ir jų nuveiktieji darbai pasižymėjo epochinės krypties mintimis lietuvių tautos gyvenime tautinėje ir krikščionijoje kultūroje. Veikla tose srityse dažnai pasireiškė visai nauja išraiška. Kongrese mes stengsimės aiškiau susiorientuoti dabartyje ir pažvelgti į ateitį. Tikslus susiorientavimas dabartyje ir žvilgsnis į ateitį reikalauja intelektualinio pajėgumo, kuris, kaip matau iš klausimo, jus ir domina. Pajėgumas be abejo, dažniausia ribotas, bet tikimės kongreso metu pasirodys ir taiklūs, toliau siekiančių poleikų.

Kaip matote iš programos, visos trys kongrese skaitomos paskaitos ir po jų diskusijos kaip tik ir stengsis panagrinėti dabartį ir pažvelgti į ateitį. Be to, turio pastebėti, kad ateitininkų federacijos valdyba skelbia jubiliejinis metus ir šis kongresas yra jubiliejinis metų tiktai pradžia. Visi klausimai ir visos problemos be abejo negali būti išspręstos kongreso metu. Kai kurie klausimai ir problemos kongreso metu gaus tik pradžią ir jos bus nagrinėjamos visus metus ir bus konkretizuotos nepaprastose konferencijose ar kitu būdu 1986 m. pavasarį ar vasarą.

Visų trijų paskaitų paskaitininkai yra labai kompetetingi. Kun. dr. V. Cukuras ateitininkų federacijos dvasios vadas, ir du mums gerai pažįstami profesoriai: dr. Vytautas Vardys ir dr. Kęstutis Skrupskelis yra labai geri ir gilūs tyriū žinovai. Uždaramąją kongreso kalbą pasakys dr. Vytautas Vygantas, kuris nuo pat jaunų dienų yra aktyvus ateitininkas ir buvęs eilė metų

labai efektyvus Pax Romana pirmininkas.

Manau, jog intelektualinių atžvilgiu šis kongresas yra atitinkamo aukštumo. Po kiekvienos pagrindinės paskaitos bus sąjunginės diskusijos paskaitos temomis. Tad kiekvienos amžiaus grupės atstovams bus progos ir svarstymus išjungti.

Finansiškas pasiruošimas vyksta patenkinamai. Nariai aukvoja noriai ir dosniai. Pinigų reikės iš kitų kontinentų jaunomenės atstovams atsigaubinti, leidiniams spausdinti, patalpoms apmokėti. Ir techninė kongreso ruošė reikalauja nemažai lėšų. Jautresnieji nariai jau gražiai atsiliepė ir siūnčia aukas. Jų laukiam dar daugiau ir iš kitų dar nespėjusių prisidėti. Finansų komisiją sudaro dr. Petras Kisieliū, Kazys Pabedinskis, J. Žadeikis ir Br. Polikaitis.

Kongreso manifestaciją sudaro sąjungų nuveiktieji darbai, ugda jaunųjų narių supratimą ir sąmoningumą. Kongreso rengėjai deda visas pastangas, kad visa programa praeitų turiningai, įspūdingai, imponuojančiai ir sukeltų narių ryžtingumą ateities darbams.

— Ar jaučiate ateitininkuose susidomėjimą jubiliejinio kongreso, pasirengimą jį sutikti dalyvavimu ir prisidėjimu prie jo pasisekimo?

— Visi buvusieji kongresai yra daugiau ar mažiau pasisekę. Šiuo kongresu susidomėjimas pradžioje nebuvo ryškus, bet dabar smarkiai įsisiūbuoja. Ateitininkai ateitininkų organizacija yra antroji šeima. Tikimės, kad ateitininkų tradicijos tebėra gyvos ir laukiamės daug jaunųjų ir vyresniųjų dalyvių. Jau žinome, kad iš Los Angeles atvyksta 8 atstovai ir priedo dar kelios šeimos. Tikimasi sulaukti iš šio tolimiausio ir labai aktyvaus židinio bent 24-30 žmonių būrį. Iš New Yorko žada atvykti apie 10-15 akademikų. Tikimės, kad prie jų prisidės moksleiviai ir šeimos. Iš turimų duomenų sprendžiant, atrodo, panašiai pajudės Kanados ateitininkai ir kiti artimesni bei tolimesni židiniai.

— Ar jaunieji ateitininkai prisideda prie jubiliejinio kongreso rengimo ir ko reiktų daugiau, kad jie juo labiau domėtųsi?

— Visi jaunesnieji ateitininkai, kurie buvo kviešti prisidėti kongreso rengime, mielai sutiko ir dirba. Į tą darbą yra įsitraukę ir labai aktyviai dirba Grasilda Petkuvienė, dr. D. Saliklytė, Taura Underienė ir eilė kitų. Kongreso metu techniškiems darbams bus įtraukta daug daugiau. Kad jaunimas daugiau domėtųsi pačia organizacija, apie tai bus nagrinėjama šitame kongrese.

— Kokios numatomos manifestacinės priemonės — religinės, kultūrinės, meninės ir kokios priemonės pagilinti ideologiskai ateitininkų, ypač vidurinio kartos veiklą.

— Jau pats kongresas yra Ateitininkų federacijos manifestacija. Kongreso metu bus eilė pasireiškimų. Religinį pasireiškimą organizuoja ir tvarko kun. dr. V. Rimšelis, Aldona Prapuolenytė, Aldona Žalskaitė, Vida ir Vytenis Damušiai, Nida Misiulytė ir Br. Polikaitis. Šeštadienį ir pirmadienį Mišias laikys vyškupai Paulius Baltakis ir Vincentas Brizgys. Sekmadienį, rugsėjo 1 d., Mišias laikys kardinolas J. Bernardin. Taip pat jis ir pamokslų pasakys. Chorui vadovaus muz. Audronė Gaiztūnienė.

Kongreso metu turėsime literatūros ir meno parodas. Jose bus parodyti ateitininkų darbai moksle, literatūroje ir mene. Literatūros parodą organizuoja ir tvarko „Ateities“ redaktorė Stasė Petersonienė su savo padėjėjais, o meno parodą organizuoja ir tvarko Nijolė Palubinskienė ir dr. Marytė Gaiztūnienė.

Kongresą pradėsime muzikos ir meno vakaru. Jį organizuoja dr. P. Kisieliū, Agnė Kiziūnė, Aldona Prapuolenytė, Ad. Markelis, Dalia Polikaitytė ir dr. Dalia Katiliūtė-Bojdstun. Šiame vakare išgarsime jaunus ateitininkų žodžius, literatūros ir muzikos menininkus. Jame dalyvauja Ingrida Blekytė, Vyto Rugiūnis, Aras Lapinskas, Laimos Rastenytės-Lapinskišienės režisuojama grupė iš V. Laniausko, V. Olsausko, V. Radvilos ir Laimos Šulaitytės. Ta grupė suvaidins ištrauką iš V. Ramono „Kryžių“. Toliau tame vakare dalyvauja Laima Šulaitytė-Day, Dalia Polikaitytė, Mirga ir Auksė Bankaitytės, Marius Gražulis, V. Neverauskas, Saulius Kubilius ir kiti. Visi iš jų jau yra gražiai pasireiškę savo srityse

ir jau yra žinomi amerikiečiams. Manau, kad mūsų visuomenė jais taip pat susidomės ir atvyks į parengimą jų pasiklausyti. Tai bus rugpjūčio 30 d. vakare Jaunimo centre.

Šeštadienį, rugpjūčio 31 d. vakare turėsime tėvynės prisiminimų ir maldos vakarą. Jį ruošia Juozas Polikaitis ir Danutė Bindokienė. Tame vakare bus pavaiduota tėvynės ir ateitininkų kancijos. Danutė Bindokienė panaudodama ateitininkų istoriją ir tėvynės kancias atvaizduotas poeto Bernardo Brazdžionio žodžiais ruošia programą. Programą atlieka jaunomenė. Programa prasidės Šv. Kazimiero seserų vienuolyno sodelyje ir baigsis lietuvių Marquette Parko bažnyčioje. Manoma, kad ta programa bus labai įspūdinga. Prie tos programos labai aktyviai į ją meniškai apipavidalinti prisideda Faustas Strolia.

Sekmadienį, rugsėjo 1 d. vakare, turėsime kongreso pokylį, kuris įvyks Condesa del Mar erdviuose ir gražioje salėje. Tikimasi turėti arti 1000 svečių. Pokylio rengėjų komisiją sudaro Jadvyga Damušienė, dr. Ald. Juozevičienė, Irena Polikaitienė, Ona Abromaitienė, Ald. Kamanaitienė, Dalia Polikaitytė, V. Lukošius. Programa bus trumpa, vadovaujama Dariaus Polikaitio. Šokiams gros irgi Dariaus Polikaitio vadovaujamas orkestras „Aidas“. Pokylio metu turės progos pabendrauti moksleiviai, studentai ir sendraugai ir taip pat vyresnieji turės progos atnaujinti senas pažintis.

Tai vis manifestaciniai pasireišimai. Bet aš skaitau, kad visi tie pasireišimai yra svarbūs ir reikšmingi, nes religija, mokslas, menas, literatūra ir muzika yra ateitininkų integralūs elementai. Jauni ar vyresni, kurie moka stebėti, galvoti ir analizuoti, manau, kad daug ko galės pasimokyti ir gaus inspiraciją atečiai.

— Ar nemanote, kad Ateitininkų jubiliejinis kongresas turėtų pateikti ateities plėsenos veiklos gaires, planus, konkrečius darbus, kuriais turėtų ir galėtų susidomėti jaunesnieji, ypač vidurinio kartos ir ar tie planai kongrese turėtų būti diskutuojami?

— Nors manifestacinis elementas kongrese yra labai svarbus, bet jis nėra pagrindinis. Jau vien visų paskaitų temos sako, kad ateitininkai labai rimtai su atsėdėjimu analizuoja dabartį ir su dideliu susirūpinimu ir susikaupimu žvelgia į ateitį. Kongreso metu bus bandoma paanalizuoti ir sudaryti

veiklos planus dabartiai ir artimajai atečiai, bet taip pat bus bandoma mesti žvilgsnį į tolimesnę ateitį. Jaunosios ir vidurinės kartos nuotakas ir aspiracijas labai gražiai analizuoja Grasilda Reinytė-Petkuvienė Drauge Nr. 159. Dr. Ad. Damušis yra pasiūlęs vidurinės kartos ar akademikų veiklą organizuoti vadinamu funkcijų principu. Jis siūlo sudaryti bendro intereso žmonių grupes ar korporacijas ir jie susidarytų metų ar ilgesnio laiko darbų programą. Tą klausimą organizaciniam darbo posėdyje referuos dr. Algis Norvilas. Tikimasi, kad bus pateikta ir daugiau kontrėčių planų ir sumanymų. Židinių vadovybių, tarybų ar kitaip vadinamų organų ideologinę funkciją, jų darbą ir darbu pasirošimą referuos dr. Ad. Damušis. Jaunučių ir moksleivių kuopų globėjai klausimus, jų parinkimu ir jų suvažiavimo reikalų referuos dr. Dalia Katiliūtė-Bojdstun. Ateitininkų federacijos, jos židinių, sąjungų ir kitų įstaigų ar fondų finansų tvarkymo reikalų kalbės Stasys Tamulionis. Kaip matote, redaktoriau, kongrese ras vietos kaip organizaciniai taip ir ideologiniai bei konkretūs veikimo uždaviniai ir būdai.

— Ar nemanote, kad reiktų pateikti universalesnius idėjų, kurios apimtų ne tik lietuvių tautą ir Bažnyčią, bet taip pat ir bendrus žmonijai rūpimus klausimus?

— Tai labai įdomus, platus, komplikuotas ir labai svarbus ir aktualus klausimas. Į šią klausimą atsakant, reikia turėti galvoje religiją, kultūrą, mokslą, ekonomiką ir politiką ir kokie įvykiai už tai kalba. Šituo klausimu galima būtų kalbėti labai daug. Aš pasisakysiu labai trumpai.

Jei pažvelgsime į popiežiaus akciją, į Amerikos vyškupų pasisakymą Pietų Afrikos reikalų, į tautų kultūrinį bendradarbiavimą, į visų šalių mokslinį bendradarbiavimą, į bendrąją rinką Europoje ir daugiau ar mažiau laisvą rinką pasaulyje ir į žmogaus teisių propagavimą visose kultūringose ir laisvose tautose, tai universaliųjų idėjų propagavimas ir darbas ar veikla universaline prasme yra aiškus reikalas. Žmogus internacionalėja ir jis negalėtų būti uždaras ir izoliavęs. Anksčiau aš esu pareiškęs, kad ateitininkų organizacija savo struktūra, savo šūkais ir idėjomis pasaulyje yra unikumas. Mūsų idėjos ir šūkiai yra universalūs. Ateitininkų organizacija savo lokalizacija jau yra universaliska, nes ji jau yra įsikūrusi veik visuose

(Nukelta į 4 psl.)

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

7

Tuoju man dingtelėjo į galvą mintis: Jei jų tiek daug, tai bus krata. Instinktyviai, visai negalvodamas, kad greičiau degtų. Nedidelis raštinės ir ateitininkų kuopų adresus ir pakišau po jais žvakę. Numetęs užsilepusiu lapą ant grindų, pradėjau deginti ir ką tik pasirašytus aplinkraščius, mesdamas vis į tą pačią krūvą ir su koja pažarstydamas, kad greičiau degtų. Nedideli raštinės ir posėdžių kambarys buvo jau pilnas dūmų, kurie pradėjo graužti man gerklę ir akis, bet lango nedrįsau atidaryti, galvodamas, kad policija bus pastatyta ir lauke, tad nenorėjau atkreipti jų dėmesį kaip tik į šį kambarį. Atsiminė, kad dar turio savo kišenėje keletą adresų, kad ir ne moksleivių, bet kontaktų jų reikalais, išspėjęs porą lapelių, pradėjau juos smulkiai plėšyti ir numetiau juos į jau blėstančią ugnį. Pasigirdo smarkus beldimas į mano duris. Tylėjau ir nieko neatsakiau. Pradėjo belsti dar smarkiau ir, kai vis dar tylėjau, suriko už durų: „Respublikos (ar policijos) vardu įsakau atidaryti!“ Buvau girdėjęs, kad jei tokio įsakymo nepaklausysi, gali būti smarkiai nubaustas. Tad priėjau prie durų ir jas atidariau. Atsiminė, kad dar laikau rankoje kelis mažas skiauteles su suplėšytas paskutiniais adre-

sais, prišokau prie popierinių žarijų krūvos ir įmetė ten dar ir tuos. Į kambarį įpuolė du policininkai. Vienas iš jų, manydamas, kad aš galiu dar ką įmesti į tas žarijas, girebė mane už abiejų rankų, sušukdamas „gyvuli!“, bet, pamatęs, kad rankose jau nieko nebūturio, paleido.

Po to pradėjo abu žarstyti pelenus, trypti dar rusenancijas žarijas ir rinkti iš jų gabalėlius nesudegusių aplinkraščių ir paskutinių adresų iš bloknotėlio, kuriuos per skubumą buvau nepataikęs numesti tiesiog ant žarijų. Taip jiems besidarbuojant prie atidarytų durų, kad išėitų iš kambario dūmai, pro šalį laiptais žemyn ėjo vienas policininkas. Jis įkijo galvą į vidų ir pasakė aišmams, esantiems su manim kambarėje džiaugsmingą „radome“ ir, pamatęs ir patyręs, kas čia pas mane buvo įvykę, pasakė: „Laikykite ir šitą!“ ir nubildėjo laiptais žemyn. Ką jie buvo radę, man iš to vieno žodžio nebuvo aišku. Paašikėjo tik vėliau, kad policija šitokį užpuolimą ant Ateitininkų namų buvo padarę, ieškodami Adolfo Damušio. Aš tada jau net eidamas cento valdybos pirmininko pareigas ir gyvendamas tame pačiame Ateitininkų namų bendrabutyje, visai nežinojau, kad Adolfas tą naktį buvo grįžęs į savo kambarį. Matyt, jis grįžo vėlai naktį, bet visokie šnipeliai, apstatyti aplink Ateitininkų namus, buvo jį grįžtantį pastebėję ir pranešę policijai.

Pas mane tuo tarpu buvo paliktas tik vienas policininkas, kuris dar vis žarstino pelenus, ieškodamas kokio nors didesnio popieriaus gabalėlio ir laukdamas tolimesnio įsakymo, ką su manim daryti. Netrukus vėl pasigirdo sunkūs žingsniai einančių žemyn. Šį kartą durys jau buvo uždarytos, nes visi dūmai jau buvo išėję, tad neteko matyti, ką jie išsi-

vedė. Kai anie visi jau buvo nuėję žemyn ir jokių žingsnių nebesigirdėjo pas mane, į raštinę įėjo dar vienas policininkas, kuris įsakė mane saugojusiam policininkui išvesti ir mane. Kiek prisimenu, tai buvo kovo 2 d. naktis. Taigi žiema. Mane išvedė, kaip stovėjau, be palto ir be kepurės. Nors gyvenau ten pat Ateitininkų namuose, tik vienu aukštu aukščiau, bet buvau gerokai sumišęs ir man visai neatėjo į galvą paklausti policininko, ar galiu aš ką nors pasiimti iš drabužių ar kasdieninio vartojimo daiktų. Čia reikia pridurti, kad policija Moksleivių ateitininkų sąjungos c.v.-bos būtinėje, kur aš tą naktį dirbau, jokios kratos nedarė. Pasiėmė tik likusius nesudegusius popiergalėlius.

Policininkai, išvedę mane laukan, įsodino automobilin ir nuvežė į pragarsėjusį Miškų gatvės 13-tąjį numerį, kur buvo kriminalinė ir slaptoji policija. Tas numeris buvo žmonėms žinomas ne dėl to, kad buvo 13-tas, bet dėl to, kad ten buvo ta policija. Per tą pastatą buvo praėję nemaža ateitininkų, tad, kai uždėdavo kalbą apie kriminalinę ar slaptoją policiją, niekas paprastai policijos vardo ir neminėdavo, sakydavo „buvau Miškų 13-tame“. Buvo ir trumpa, ir visiems aišku, kas tave buvo išstikė. Ten mane nuvežė, uždarė į vienutę. Mažytėje kameroje buvo tik plika medinė sofutė su mediniu nuolaidžiu paaukštintu galvai pasidėti. Jokie apklotai nedavė, net ir savo palto nebuvau pasiėmęs. Ten mane policininkas užrakino ir išėjo. Kadangi jau buvo maždaug vidurnaktis, tai daugiau niekas ir neatejo ir netardė. Vėliau paašikėjo, kad ten pat buvo atvežtas ir Adolfas ir taip pat patalpintas į tokią pat vienutę.

(Bus daugiau)

MOKSLO PRIEMONĖS, POLITIKA, KOMPIUTERIAI

Mokytojų, tėvų ir jaunimo
studijų savaitė (6)

JUOZAS MASILIONIS

Išsimeigę, bet dar visiškai neatsigavę po vakarykščio vakaro „dangaus kūnų“ nusileidimo, kelmės penktadienio, rugpjūčio 9 d., rytą. Gaudėme fotografus, klausinėjome, ar jau išaiškino vakarykštėje prielandoje darytas iš „kitų planetų“ atskridusių objektų nuotraukas. Deja, tie nežinomi objektai tebetūnėjo neišaiškintuose jų filmuose...

Komendanto sirena kaukia ir šaukia darbuotis — klausyti paskaitų. Primąją paskaitą skaitė Ramūnė Račkauskienė: „Mokslų priemonių telkimas“. Prelegentė ketletą metų dirbo lituanistinėse mokyklose, daugiausia dėstydamą lietuvių kalbą jos nemokantiems. Labai daug padėjo vaizdinės priemonės. Atskiros mokyklos ir mokytojų pasigamina vaizdinių priemonių, kurios pavartoja užsimeta ir kartais nei toje pačioje mokykloje, nei kitose nebepanaudojamos. 1983 m. PLB seime nutarta įsteigti mokslo priemonių centrą, įsteigti švietimo priemonių rezervuarą. Šio centro uždavinys yra: 1 švietimo priemonių surinkimas, 2.

Lietuviai Floridoje

Miami, FL

VĖL RENKAMĖS

Lietinga Floridos vasara baigiasi ir pastebimas verslininkų pasirošimas naujam žiemės sezonui. Miami Lietuvių klubo valdyba taip pat davo reikalingus patarimus savo klubo patalpose, apsisivalo nuo per pora mėnesių prisirinkusių dulkių ir ruošiasi sutikti savo lankytojus.

Rugsėjo 1 d., sekmadienį, 4 val. p.p. vėl duodami skanūs pietūs ir alučio mėgėjams bus jo pakankamai paragauti, nes klubo geradariai yra jo užpirkę.

TAUTOS ŠVENTĖS

MINĖJIMAS

Rugsėjo 8 d., sekmadienį, 2 val. p.p. kun. dr. V. Andriuska Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje atnaušaus šv. Mišias. Anksčiau gražiai užsirekomendavusios „Bangos“ choro dalyvės dalyvaus pamaldose ir pagiedos keletą giesmių.

Klubo salėje 3:30 val. p.p. bus švenčiamas Tautos šventės minėjimas su paskaita ir menine dalimi. Po minėjimo bus duodami pietūs ir bendras pasivašinėjimas po vasaros pertraukos.

Krp.

surinktos medžiagos surūšiavimas ir 3. švietimo priemonių katalogo sudarymas. Rinkdama medžiagą, ji išsuntinėjo apie 400 laišku. Atsiliepiamas buvo neblogas, daug medžiagos gauta, žinoma, daug ir tebelaukiama. Medžiagą siūsti prelegentės vardu — Jaunimo centro adresu — 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Antrą paskaitą „Lietuvio politiniame gyvenime ir ką jis gali pasiekti“ skaitė jaunas politikas Andrius Anušis, dirbąs Michigano valstybės gubernatoriaus įstaigoje. Jis nagrinėjo tris klausimus: 1. kaip paveikti bendrąją Amerikos ir Kanados politiką, 2. kaip paveikti išrinktuosius atstovus ir 3. auklėti lietuvišką jaunimą politškai.

Norint paveikti bendrąją Amerikos ir Kanados galvą, pirmiausia reikia rašyti įspūdai. Lietuviai per mažai savo ir Lietuvos reikalais tēršo. Televiziją daug kas žiūri, bet ji pateikti sunkiau. Televizija parodo demonstracijas, reikia Lietuvos reikalais daugiau demonstracijų.

Norint paveikti išrinktuosius atstovus, ar tai būtų kongreso nariai ar senatoriai, pirmiausia reikia rašyti jiems laiškus. Laiškai turi būti trumpi, ranka rašyti. Kitokie dažniausiai išmetami į šiukšlę dėžę. Ir tu trumpų bei ranka rašytų laišku tas asmuo, kuriam rašai, gal nematys, bet jam bus pasakyta, užregistruota. Antra priemonė — siuntimas delegacijų. Su delegacijomis nusifotografuojama, bet mažai tesikalbama.

Norėdami daugiau padėti savam kraštui, turime lietuvišką jaunimą auklėti politiškai. Lietuviškose mokyklose turi politika rasti nors mažytę dalelę vietos. Reikia organizuoti laišku rašymą, kad paskui įprastų rašyti. Politikos neturėtų bijoti ir lietuviškos jaunimo organizacijos — skautai ir ateitininkai. LB ir kitos organizacijos turėtų kasmet pasamdyti lietuvių jaunuolį, kuris dirbtų Washingtono kaip „lobbyistas“ ar kurio nors kongreso atstovo raštinėje. Ten bedirbant, išgirdęs pavarde, ne vienas paklausia, kokios tautybės esi, lengva proga pakalbėti lietuviškais reikalais. Prelegentas baigdamas pabrėžė, kad lietuviai jaunuoliai nesiveržtų visi būti daktarais, inžinieriais, bet studijuotų politiką, žurnalistiką, stotų į karo mokyklas. Mums reikia

Kviečiame dalyvauti Ateitininkų Jubiliejiniame Kongrese

rugpjūčio 30 — rugsėjo 2, Čikagoje

Unikali organizacija

(Atkelta iš 3 psl.)

kontinentuose. Pati lokalizacija ir sąlygos jau įpareigoja universaliems poklaimams ir uždaviniams. Mažosios tautos stipriausia atrama savo egzistencijai randa universalios idėjos. Ateitininkijos pirmtakai tai įžvalgiai juto. Mūsų gyvenimo patirtis dabarties lietuvių tautos tragedijoje rodo, kad ateitininkijos sugebėjimas universalumą jungti su lietuvių tautinėmis aspiracijomis yra labai didelis faktorius, išsilaikant žiaurioje sovietų priespaudoje. Ypatingai mes išsivai

lietuvių visose gyvenimo srityse.

Jaunojo politikos paskaita sudomino klausytojus ir susilaukė daug paklausimų.

Vakare Rimantas Damijonaitis, atsivežęs savuosius kompiuterius, kalbėjo tema „Kompiuterių įvedimas į lietuvišką švietimo darbą“. Prelegentas, paaiškinęs kompiuterio veikimą, davė minčių bei sugestijų, kaip ir kur ateityje kompiuteris galės būti panaudotas lietuviškojo švietimo darbe. Jis lengvai panaudojamas skaičiavimui ir kaip rašomoji mašinėlė. Buvo bėdos su raidynu, bet dabar rastas būdas lietuviškam raidynui įdėti. Galima bus kompiuterį naudoti knygoms bei pratimams ruošti. Galima bus melodijų gaidas užrašyti. O paskui kompiuteris galės tapti melodijų ir išdainuoti. Oi kas jau yra, oi kas bus!

Paskaitos pabaigoje klausytojai apguldė kompiuterį, patys mėgino ką nors į jį įrašyti, klausinėjo prelegentą įvairiausių klausimų. Ir aš neatsilikau: tik nuėjau ne paklausti apie kompiuterius (ką aš apie juos išmanau?), o atsipažinti ir padėkoti prelegentui, Chicago aukšt. lit. mokyklos XVIII laidos absolventui už gražią lietuvių kalbą ir pastangas kompiuterį įvesti į lietuvišką švietimo darbą. O čia ir atsakymas tiems, kurie paprašyti mokyklai aukos, išsiskinėja, priekaištaudami: „O kur, o kur jūsų mokyklos baigusieji?“ Atsakymas: „Čia. Šiandien net du — Ramūnė ir Rimantas. Rytų — Marytė“. Reikia daugiau! Galima būtų išskaičiuoti.

Kol dar kompiuteriai nepavadoja kojų, einame prietemoje pasivaikščioti gražiais Dainavos keleliais.

ateitininkai negalime būti atskiri ir užsidarę. Atskirų ir uždarytų mūsų niekas nepastebės ir niekas neklausys. Savo šūkais ir savo idėjomis mes esame universalūs ir savo užsilaikavimuose ir veikla mes turim būti taip pat universalūs. Aš manau, kad universalumo reikalą ypatingai junta ir supranta mūsų jaunėsioji ir vidurinioji kartos. Užsilaikavimas ir radimas priemonių ir būdų dirbti universalinėje plotmėje yra ateitininkų gyvybinis klausimas. Manau, kad, svarstant „Ateitininkija kryžkelėje“ šitas universalumo klausimas iškilis ir ši problema gaus gerą ir tinkamą pradžią ateities sprendimams.

Dar kartą ačiū, pone redaktoriau, už taip didelį dėmesį Ateitininkų 75 metų jubiliejiniui Kongresui.

BE YOUR OWN BOSS

Christmas Around The World Wants You! Show our brand new line of Christmas decor and gifts. Weekly paycheck. No investment, collecting or delivery. Free samples & training. Generous hostess plan. Call Rose — 424-5837

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal
Savings and Loan

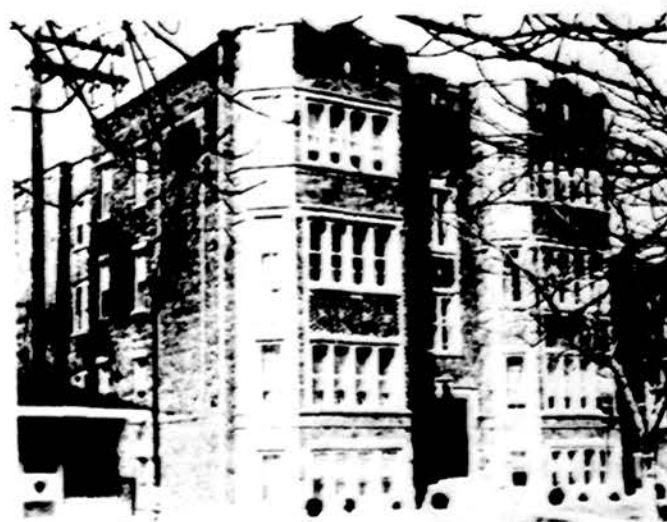
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

REAL ESTATE

Parduoda savininkas 8 butų nuosavybę 67-ta ir Whipple. 3 apt. — 2 mieg., 3 apt. — 1 mieg., 2 apt. yra „garden“. Visi turi šaldytuvus, pečius ir uždarytus porčius. Priklauso 5 maš. mūr. garažas. Skambinkite dienos metu 735-3300, vak. — 776-0783. Angliškai.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį, rugpjūčio 25 d. 10 val. ryto iki 5 val. p.p.
Parduoda savininkas. 3748 W. 68 St., Chicago. 6 did. kamb. 2 mieg. 1 1/2 vonios. Valgomasis, šeimos kamb. Giminėms seimoms gyventi. Visi reikmenys. Gruzianų stovy. Virš 40 tūkstančių dolerių.

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Parduodamas namas Beverly Shores, Indianoje.

3 miegamieji, 2 vonios, 1/2 bloko nuo Michigan ežero.

Skambinti 1-219-872-4636 arba 1-219-872-4811

LEMONT AREA

STUNNING CONTEMPORARY on 1/2 acre in the country. Cathedral ceilings, huge stone fireplace opens to 1st & 2nd floor. Extensive decks & balconies. Additional room w/stone fireplace. Call for your private showing. \$149,000

BRIGHT & AIRY 3 bedroom brick home in prime area of Lemont. Fam. rm, h.w. flrs, c/a. Oversized city lot (92 x 132). \$85,000.

Olsick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL 60464-7100

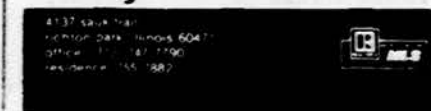
MARQUETTE PARK

Exceptional brick bungalow with 3 bedrooms, formal dining room. Full basement. Detached garage. Maintenance free exterior. Alumin. gutters, trim and awnings. Room to expand. Immaculate. Asking \$49,900. Call Ann Zickus.

RE-MAX SOUTHWEST REALTORS
Tel. 974-1110

paulius jasinevicius

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 valandos p.p.

8142 S. SAWYER

6 kamb. mūr., 28 m. senumo namas. 3 didelės mieg. kamb., pilnas rūsys. Didelis sklypas, 2 maš. mūro garažas. Zema kaina — \$52,900. Skambinkite dabar.

No. 332. Pelninga 15 butų nuosavybė. Mūrinis. 15 butų 3 didelės rūšiai. Aukštos normos. Savininkas jums specialiai duos paskolą. Kaina mažiau 3 1/2 kartų bruto pajamų. Skambinkite dabar.

No. 280. 55 ta ir Kildare 2-jų miegamų mūr. namas, 27 m. senumo. Modern. virtuvė ir vonia. Baras rūsy. 3 „appliances“. 1 1/2 maš. garažas. Puikiam stovy. Labai švarus. St. Turbibus parap. Skubėkit — skambinkite.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus. 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu. 45 p. sklypas, 1/2 vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

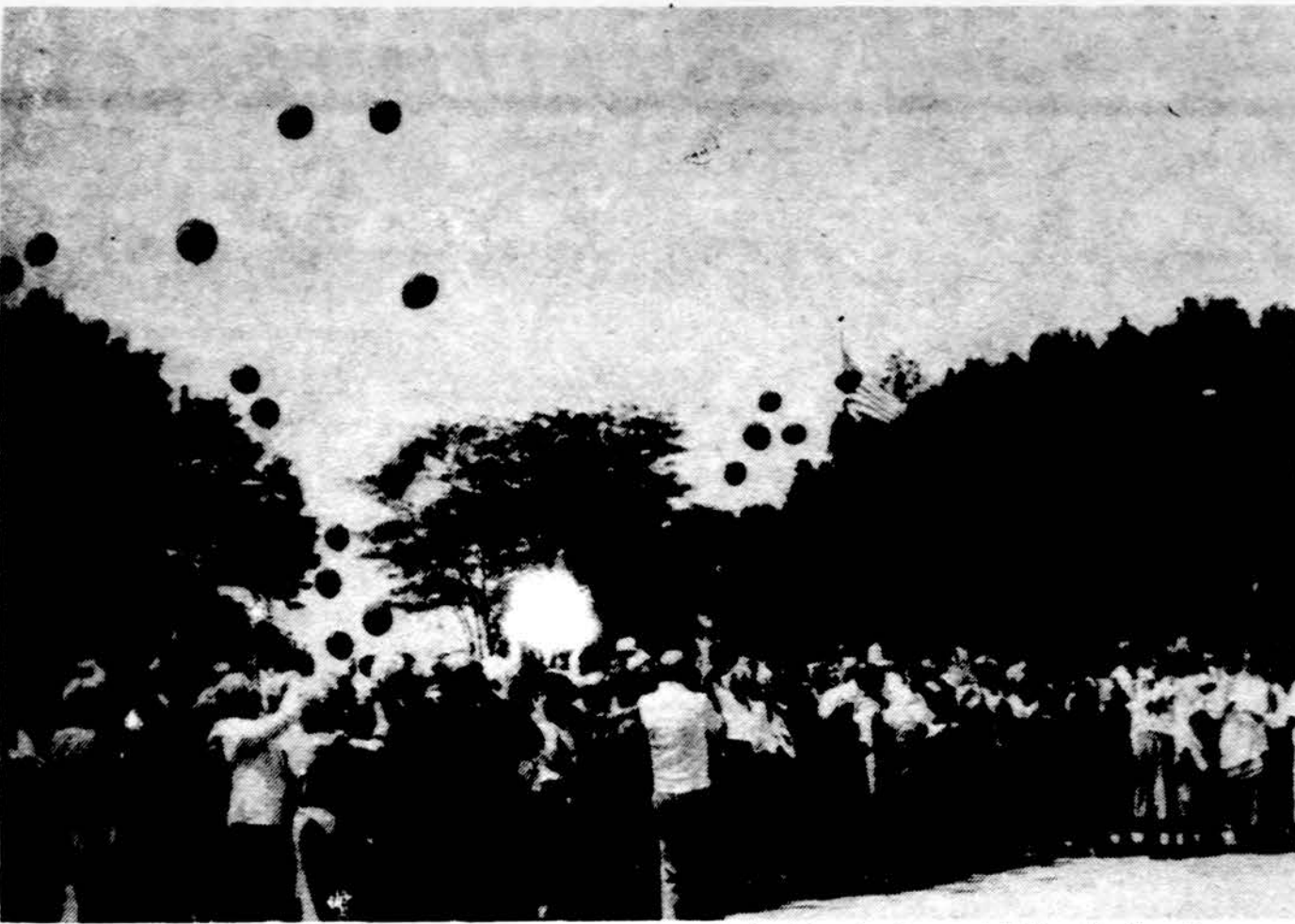
6529 S. Kedzie — 778-2283

PLATINKITE „DRAUGĄ“.

Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje Dainavoje J. Masilionis skaito paskaitą apie prof. A. Salį ir jo raštus. Priekyje dalis klausytojų.

Nuotr. K. Sragausko

Pabaltiečių Clevelande surengtame tragiškojo birželio įvykių minėjime paleidžiami balionai su Sov. Sąjungoje kalinamų politinių kalinių adresais.

Nuotr. V. Bacevičiaus

METAI NUO RAŠYTOJO PRANO NAUJOKAIČIO MIRTIES

Rugpjūčio 12 suėjo metai, kaip mirė rašytojas, literatūros istorikas, pedagogas ir poetas Pranas Naujokaitis, savo monumentalio Lietuvos literatūros istorijos keturių tomų veikalą įsirašęs ilgiems metams į negėstančių žiburių eiles. Ilgesnį laiką jis knygų recenzijomis bendradarbiavo visoj eilėj mūsų laikraščių ir žurnalų, o „Darbininkui“ dar kas savaitę parūpindavo ir okupuotosios Lietuvos kultūrinių įvykių kritišką apžvalgą.

Velionis, baigęs lituanistikos ir pedagogikos studijas Vytauto Didžiojo universitete, buvo mokytoju ir direktorium Ukmergės valdžios gimnazijoje. Vokietijoje mokytojo Detmoldo ir Augustdorfio lietuvių gimnazijose ir buvo vienas iš trijų okupacinės anglų zonoje leidžiamo lietuvių savaitraščio „Lietuvių Žodis“ redaktorių. Čia būdamas taip pat parašė lietuvių gimnazijų reikalams lietuvių literatūros istorijos vadovėlį.

Atkilęs į JAV ir iš pradžių dirbdamas sunkų fizinį darbą, padėjo organizuoti lituanistinę mokyklą Brooklyne ir joje mokytojo, kurį laiką būdamas ir jos vedėju. Susidaręs palankesnes darbo sąlygas, šokosi į beletistiką ir parašė net 4 lietuviško gyvenimo

romanus: „Upeliai negrįžta į kalnus“, „Ilgė tiltai“, „Žydinčios dienos“, laimėjusios „Draugo“ premiją, ir „Pasisėjau žalią rūtą“. Taip pat tėsė dar nepriklausomai Lietuvos pradžią eilėraščių rašymą su „Prie svyruojančių beržų“ leidiniu, paskelbdamas dar ir šias eilėraščių knygas „Šviesos mergaitė“, „Aukšiniai rageliai“ ir, prieš mirdamas, dar spėjo išleisti „Saulėleidį“. Taip pat paliko ir jaunimui skirtų apsakymų knygą „Maži žingsniai“.

Būdamas nepaprasto darbštumo žmogus, sugebėjo tenkinti ne tik savo talento proveržius, bet uoliai dalyvavo ir bendrame lietuvių kultūriname gyvenime: skaitydavo paskaitas, lankydavo kultūrinius suvažiavimus ir minėjimus ir pats buvo dažnas paskaitininkas literatūrinėmis ar kultūrinėmis temomis. Kad ir kratydamasis bet kurių visuomeninių pareigų lietuvių Bendruomenėje, lankydavo apylinkių susirinkimus ir jų renginius, talkino su rengiamuose naujų knygų supažindinimuose, dažniausiai būdamas pagrindiniu su knyga supažindintoju.

Rašto darbo nemetė net ir regėjimui nusilpus tiek, kad

pats jau negalėjo skaityti. Čia jam į talką atėjo žmona Lina, skaitydama į garsinę juostelę jo pageidaujamus laikraščių straipsnius ar literatūrinės apžvalgas, iš kurių jis vėliau rašomąją mašinėlę sugebėdavo parašyti apžvalginius straipsnius.

Mirties metinių paminėjimas žmonos Linos rūpestiu įvyko rugpjūčio 11 d., sekmdienį. Tą dieną Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Paterson, N.J. buvo paaugotos šv. Mišios už jo vėlę. Mišias aukojo ir savo pamoksle rašytojo nepaprastą darbštumą iškėlė buvęs šios parapijos klebonas kun. Viktoras Dabušis. Aukas prie altoriaus atnešė velionio žmona Lina ir sūnus Gediminas. Prieš Mišias ir Mišių metu smuiku grojo į geras smuikininkus išaugęs Julius Vėblaitis. Vargonais jį palydėjo parapijos vargonininkė Eleonora Williams.

Mišioms pasibaigus, New Jersey gyvenančios poetės laureatė Kotryna Grigaitytė ir Ona Baltūnienė-Audronė, dailiojo žodžio menininkė Irena Vėblaitienė su Vyru Julium ir visa eilė Naujokaičių šeimos artimesniųjų buvo pakviesti į Naujokaičių sodybą vaišėms. Čia buvo planuota rašytoją pagerbti jo kūrybos skaitymu, bet dėl atostogų meto šito negalima buvo įvykdyti. Todėl visiems susirinkus buvo pasidalinta išpūdziais iš susitikimų su velionio literatūrinuose vakaruose ir kitur, pasivažiavinta skaniai ir gražiai paruoštais užkandžiais ir pabendrauta. Vaišėse taip pat dalyvavo dabartinis Sv. Kazimiero parapijos administratorius kun. Antanas Bertasius ir iš Floridos čia besilankęs kun. Viktoras Dabušis, buvęs ilgametis šios parapijos vikaras ir klebonas.

Velionio taip mėgtų ir jo sodintų medelių pavėsyje, grožėjantis darbėčių Linos rankų sodintų gėlių margumynais, buvo praleista keletas valandų, besidalinant mintimis apie žmogaus gyvenimo trapumą ir laiko upės sraunumą.

K. Jankūnas

Anatolijaus Kairo

Naujas vaidinimų rinkinys

DVYLIKA

Dvylika viena veikalų

išveivijos teatram.

200 pusl., kaina \$11.00

su persiuntimu

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63 St.
Chicago, IL 60629

A.A. J. KALVĖNUI SIBIRO LIETUVIUI PRISIMINTI

Jis buvo ramus, tylus ir draugiškas žmogus. Lietuvos buvo nematęs, bet ją mylėjo. Būdamas ramaus būdo ir elgesio, gal ir nenusipelnė nekrologų arba kalbų. Gimė ir augo Sibire, Novosibirsko rajone, Sėduvos kaime. Taip, Sėduvos kaime! Štai dėl ko ir verta yra apie jį parašyti. Jis buvo i Sibirą ištremto knygnešio anūkas. Jo senelis buvo kilęs iš Panevėžio apskr., nuo Sėduvos. Buvo ištremtas su šeima. Kiek atsimenu, iš pasakojimų, trėmimo metu Jono tėvas buvo 8 metų vaikas. Matyt, lietuvių tremtinių — sukilimų dalyvių, knygnešių ir kitų rusiškajai meškai nepatinkamų būta labai daug, kad net sukūrė ištisus lietuviškus kaimus. Tokiu būdu ir atsirado Sibire Sėduva ir kiti lietuviški kaimai.

Kokių būdu jis iš Sibiro atsidūrė mūsų tarpe? Čia ir yra įdomi istorija, kurios liudininku ir aš buvau. Dar karui nesibaigus, Coburge, šiaurinėje Bavarijoje, susiorganizavo lietuvių pabėgėlių stovykla. Stovykla buvo milžiniškie kareivinių komplekse, kuriame pora pastatų buvo pavesta lietuviams. Pagal bendrą pereinotą karo strategiją, katedros, muziejai ar operų rūmai buvo svarbesni kariniai objektai, tad ir šios kareivinės išliko nebombarduotos. Mes, įskūję tose kareivinėse ir kiek apmąšinę alkį, pagal lietuvišką paprotį, politikuodavome ir pasaulį tvarkydavome. Vakarais susimesdavome į būrelius, dūmus pūsdavome ir pasaulio likimą spėsdavome. Buvo labai daug išmanančių ir žinančių. Apie tuos būrelius keliolika vakarų iš eilės sukiojosi kažkoks juves raudonarmietis. Buvo nutarta, kad tai šnipas. Kai mes tokius „svarbius“ reikalus sprendėme, tai galėjo ir šnipas atsirasti. Pagaliau vieną vakarą

vienas iš mūsų išėjo į užkalbino. Didžiausiam visų nuste- bimui — jis atsakė lietuviškai. Kalba kiek skirtinga, bet lietuviška. Buvo nedrąsus ir daug kalbėti nenorėjo. Pasisakė, kad yra iš Sibiro, buvo vokiečių belaisvėje. Daug nekalbėjo, žadėjo vėl ateiti.

Pradžios porai vakarų, vėl atėjo tas sibiropas, dar vis labai nedrąsus. Jo žodžiais, jo senelis buvo ištremtas į Sibirą, buvo ten ištisi lietuvių kaimai. Savo laiku buvo ir mokyklėlės, turėjo savo bažnytelę, tik po 1933 m. pradėjo viską naikinti ir varžyti. Mes pradėjome jį kalbinti ateiti pas mus ir daugiau negrįžti į Rusiją. Jis sakėsi, kad apie tai turės dar pagalvoti.

Kasdien rusus masiškai veža atgal į plačiąją tėvynę. Mes pradėjome rūpintis mūsų naujojo draugo likimu. Pagaliau gegužės 22 d. vakare, mums bestoviniuojant ir besiplepant, atėjo mūsų „sibiropas“ su karišku duonmaišiu, vadinasi, su savo visa nuosavybe. Jis apsigalvojo ir nutarė prie mūsų prisidėti. Reikia suprasti ir įeiti į jo situaciją: toks jo apsisprendimas buvo lygus šokimui iš laivo. Jis apledo pasaulį, kuriame užaugo, kurį suprato ir kur buvo jo gimines. Čia jis artimųjų neturėjo ir mūsų nepažinojo, tik tiek žinojo, kad esame tos pačios tautos.

Mūsų komitetui taip pat buvo rūpestis surasti jam vietą, priregistruoti ir šio kiais tokiais skamalais aprūpinti. Žodžiu, iš raudonarmiečio reikėjo pradėti daryti lietuvių pabėgėlių. Taip pat labai svarbu buvo, kad visi apie tai nekalbėtų. Mūsų tarpe irgi visokių buvo, aplinkui rusai slampinėjo ir, jeigu būtų sužinoję, kad slepiamas raudonarmietis, tai iš to būtų padarę tarptautinį incidentą, kad grobiami raudonarmie-

Laiškas Draugui

„Draugo“ dienraštyje rugpjūčio 16 d. buvo atspausdintas J. Masilionio straipsnis apie mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitę, kur rašoma: „B. Jasaitienė papasakojo savo išpūdzius iš šiemetinės kelionės Pietų Amerikoje. Ji buvo Venecijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje, Argentinoje ir Brazilijoje. Pirmuosiuose dviejuose kraštuose lietuvių nedaug, visą veiklą judina kelios šeimos. Kituose kraštuose po karo buvo atvykę naujos ateivių bangos žmonių, bet daugelis išemigrovo į JAV. Gaila, kad ten yra pasiskirstę ir turtinguosius ir neturtingus, tarp savęs privatiniam gyvenime nebendrauja. Suvienija tik parapija. Neprikli. Lietuva pastatė ten bažnyčių, mokyklų. Nutrūko parama, nutrūko veikla. Jie nori, kad ir dabar jiems kas iš šalies padėtų. Padėti reikia, bet ir patys turi išmokti sau patiems padėti“.

Nuo kada B. Jasaitienė turi tiek žinių ir patirties apie Pietų Amerikos lietuvių kūrimą ir gyvenimo būdą? Kas su kuo kalbasi ir kur? Kad stovybos vyko tik su Neprikli. Lietuvos parama, o jos netekus viskas sustojo? Tai kieno darbu ir kokiais pinigais pastatytos pokario metais bažnyčios ir lietuvių centrai? (kuriose ir B. Jasaitienė buvo priimta ir vaišinta). Prašom B. Jasaitienės paaiškinti faktais ir įrodyti toki neteisingą, apie Pietų Amerikoje gimusių pranešimą.

Su pagarba,

Elivira Sprindytė
Už Argentinoje ir kitur
Pietų Amerikoje
gimusius lietuvius

DRAUGAS, penktadienis, 1985 m. rugpjūčio 23 d.

5

čiai. Iš Coburgo kėlėmės į Wuerzburgą, o paskui į Seligenstadtą, kur jis beveik visą laiką išgyveno. UNRRAI pradėjus įvairius surašėjimus, teko jį apšviesti, kad žinotų, ką ir kaip sakyti. Laimingai praėjo visus „screeningus“ ir atsidūrė šiame kontinente. Dabar jam išėjus į Anapilį, jau jo nepasieks Jaltos ar Potsdamo susitarimų ranka, tad galima jo praei-

tį aprašyti. Jis, nematęs Lietuvos, rugpjūčio 9 d. buvo palaidotas kazimierinėse, šalia savo tautiečių.

Buvo užverstas vienas puslapis, kurio jau neperskaitysime. Niekam neatėjo į galvą jį apklausinėti, užrašyti ir palikti ateičiai žinias apie Sibiro lietuvių. Greičiausiai, Sibiro lietuvių istorija niekuomet nebus parašyta.

J. Žygas

Lietuvos Dukterų Juno Beach skyr, narei

A. + A. ELENAI MIKŠIENEI

netikėtai mirus,

jos vyrui Povilui Mikšiui reikiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

JUNO BEACH LIETUVOS DUKTERYS

A. + A.

KONSTANTINAS SLAPINSKAS

mirė rugpjūčio 20 d., 1985 m. Buvo vyras a. a. Helen Valavičius, mylimas tėvas Connie (Bernie) Morkūnas ir Alice Slapinskas. Liko 3 vaikaičiai. Iš McPhee Funeral Home, 7133 S. Western Avenue palaidotas rugpjūčio 22 dieną. Buvo nulydėtas į Sv. Adriano bažnyčią ir palaidotas Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A. + A. DALIUI BRAZDŽIONIUI

netikėtai mirus, jo tėvus BERNARDĄ ir ALDONĄ BRAZDŽIONIUS, brolių ALGį, seserę SAULUTĘ, žmoną ILONĄ ir jos dukrą bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

ANTANAS MASIONIS

TERESE IR ALGIS GEČIAI

DANGUOLĖ VIZGIRDINĖ

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Jubiliejiniam ateitininkų kongresui rengiamasi visu stropumu tiek federacijos valdybos, tiek kongreso rengimo komiteto, tiek įvairių komisijų, kurios rūpinasi pamaldomis, menine dalimi, tėvynės prisiminimu ir pokylių. Viską išdėstys dr. Juozas Meškauskas, Ateitininkų jubiliejinio kongreso rengimo komiteto pirmininkas pasikalbėjime, kuris spausdinamas šiame numeryje. Kongresas bus rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 dienomis Chicagoje.

x Žurn. Stasys Pieža ateinantį sekmadienį vaikų ir anūkų tarpe paminės savo 80 metų amžiaus sukaktį. Apie tai rašo „Southwest News-Herald“ rugpjūčio 22 d. laidoje. St. Pieža yra buvęs „Chicago American“, vėliau „Chicago Today“ dienraščių redaktorius 36 metus. Jis taip pat yra įvairių katalikų organizacijų narys, Lietuvos Vėjų garbės narys, „Draugo“ leidžiančios Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius. Jis su žmona Ona (mirusia 1982 m.) yra išauginęs du sūnus ir dvi dukteris, šiuo metu turi 16 anūkų. Jo minėjimas bus San Piere, Ind., šv. Mišiomis parapijos bažnyčioje ir pietumis jo namuose North Judson, Ind. Gimęs 1905 m. rugpjūčio 18 d. Tarailių km., Tauragės apskr. Dviejų metų su tėvais atvyko į Ameriką.

x Balso tradicinis piknikas bus šį sekmadienį, rugpjūčio 25 d., Jaunimo centre. Visi Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami piknikui dalyvauti. Dalyvaudami piknike, parems Balso darbą, šelpiant vargstančius lietuvius Sibire, ok. Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse.

x Dr. Gražina Budrytė, dr. Mildos ir a.a. dr. Stasio Budryių dukrė, DePaul universitete dėsto sociologiją.

x Aleksandra Kivėnienė dainuos ir deklamuos Alvido pažmonyje, Lietuvių sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvausia visi kultūrinės programos pildytojai. Kraujos pūdzio matavimas. Alvido gerybėmis pasivašinėsimas. Šaltbarščių užkanda. Visi laukiami.

x Stasys P. Budrys, Racine, Wisc., žinodamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 25 dol. auka. St. P. Budrį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą dienraščio tariaime nuoširdų aciu.

x Antanina Lauraitienė, La Grange Park, Ill., užprenumeravo „Draugą“ vieneriems metams sūnui Linui, gyv. Oak Park, Ill., jo gimtadienio proga.

x Jeronimas Triukas, Waukegan, Ill., kartu su prenumeratorais pratęsė prenumeratą atsuntė ir 12 dol. auką. Labai dėkoma už lietuviško žodžio rėmimą.

Ivairią informaciją apie artėjantį ateitininkų kongresą teikia generalinė sekretorė – Grasilda Turintieji klausimų prašomi kreiptis telefonu: dieną, iki 4:30 v. p.p. – (312)585-9500, vakarais nuo 6:00 v.v. – (312)736-4491.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 797-7916. (sk.)

x Dr. Milda Budrienė ruošia studiją apie vaikų gydymą ir socialinę globą Lietuvoje. Taipgi uoliai renka medžiagą apie lietuvių gydytojus Amerikoje. Peržiūrėjo Amerikos gydytojų sąjungos AMA archyvą, dirba Chicago istorikų muziejuje, o rugpjūčio 29 d. vyks į Alką, Putname, Conn.

x Ateitininkų žodžio ir muzikos vakare rugpjūčio 30 Jaunimo centre Cicero jaunieji aktoriai Laima Šulaitytė-Day, Vitas Laniauskas, Vincas Olšauskas ir Viktoras Radvilas suvaidins Ramono „Kryžių“ ištrauką. Jiems režisuoja aktorė Laima Rastenytė-Lapinskienė. Vakaro pradžia 7:30 v.v.

x Kun. prof. dr. Paulius Ragažinskas, pastoracinį darbą dirbas Central, New Mexico, atsuntė „Draugui“ metinę prenumeratą ir pridėjo auką 200 dol. Kun. prof. P. Ragažinskas yra spaudos rėmėjas. Savo gyvenimo ilgą laiką dirbo Kolumbijoje kaip profesorius ir parašė disertaciją apie Marijos Peškauskaitės pedagogines mintis. Dabar jau daug metų darbuojasi New Mexico, nes čia reikia mokėti anglų ir ispanų kalbas. Už tokią didelę auką „Draugo“ vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

x Linas Udrys ir Alma Leitytė iš Detroito dalyvaus ateitininkų kongrese tėvynės vakaro programoje. Ateitininkų kongresas vyks Chicagoje rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 d. Jis skirtas paminėti ateitininkų sąjūdžio 75 metų sukaktį.

x Mečys Valiukėnas, žurnalistas ir lietuviškų organizacijų veikėjas, skaitys paskaitą Korpl. Neo-Lithuania narių suvažiavime, įvykstančiame rugpjūčio 31 – rugsėjo 2 d. Dainavos stovyklavietėje.

x Studentai Algis, Audra ir Asta Lukoševičiai, Henrikas ir Laura Šatinskai ir Laima Sruoginstytė iš New Yorko atvyks į Ateitininkų kongresą Chicagoje. Taip pat ruošiasi atvykti iš New Yorko visa eilė akademikų ateitininkų ir jų šeimos.

x Vytautas ir Nata Aukštuoliai, Munster, Ind., mūsų nuoširdūs rėmėjai, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 25 dol. jo stiprinimui. Vyt. ir Nata Aukštuoliai skelbiame garbės prenumeratoriais, o už rėmimą lietuviško žodžio tariaime nuoširdų aciu.

x Viktorija Kudirka, Chicago, Ill., mokėdama „Draugą“ prenumeratą, pridėjo ir 7 dol. už kalendorių. Už auką nuoširdus aciu.

x Jonas Litvaitis, Fair Lawn, N.J., pratęsdamas „Draugą“ prenumeratą, pridėjo ir 7 dol. auką lietuviškai spaudai palaikyti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x Kazė Brazas, Oak Lawn, Ill., pratęsdama „Draugą“ prenumeratą, pridėjo ir 7 dol. auką savai spaudai išieivijoje palaikyti. Už auką nuoširdus aciu.

x Stasys Aukštuolis, I. Domeika, R. Barauskaitė, Algis Sinkevičius, Elena Černienė, I. Jautokaitė, L. Paulėnienė, V. Gudis, V. Vencas, J. Lipskis, A. Kvečas, A. Kunienė, A. Maletienė, P. Aleika, R. Rarchertas, J. Bulika, B. Rymantas, A. Sinkevičius, K. Genčius, dr. L. Sidrys, J. Kuprys, Vincas Ankus, Vytautas Petrauskas, Vytautas Janulaitis, P. Domanskienė, S. Srubas, L. Vaitkienė, Romas Sparkis, A. Riskus dalyvavo „Draugo“ metinėje gegužinėje, o administracijoje pasirinko įvairių leidinių, medžio drožinių ir plokštelių už didesnes sumas.

Pabaltiečių taikos ir laisvės žygyje išvyka laivu „The Baltic Star“. Tolumoje Lietuvos krantai.

Nuotr. L. Griniaus

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJA MEDICINOS DAKTARĖ

Dr. Vida Brizgytė-Cordova

Dr. Vida Brizgytė – Cordova, Emilijos ir Petro Brizgių dukrė, sėkmingai baigė medicinos studijas Rush universitete Chicagoje ir birželio 8 dieną jai buvo suteiktas medicinos daktarės diplomatas.

Vida yra baigusi Marijos aukštesniąją mokyklą, lankiusi lituanistinę aukštą mokyklą ir Stanford – Davis universitetuose įsigijusi bakalauro laipsnį iš biologijos. Universite Vida priklauso „Phi-Beta-Kappa honor society“. Vida taip pat priklauso ateitininkų medicinos korporacijai „Gajai“. Šiuo metu dr. Vida Brizgytė-Cordova specializuojasi vaikų ligų srityje. — K.

JAUNIMO CENTRO RŪPESČIAI

Taip, yra ir rūpesčių, surisčių su jo administravimu. Didžioji dalis tų rūpesčių naštos krenta ant valdybos pirmininkės Salomėjos Endrijonienės pečių. Ji turi koordinuoti valdybos, taktininkų ir bendradarbių veiklą ir žiūrėti, kad visos sąskaitos būtų laiku apmokėtos. Sąskaitos laiku apmokėti nebūtų taip sunku, jei kasa būtų kiek pilnesnė. Pasidalinti tais rūpesčiais ir planais valdybos pirmininkė rugpjūčio 12 d. savo namuose sukvietė valdybos posėdį. Posėdis praėjo jaukia ir darbininga nuotaika. Pereitus protokolus perskaitė valdybos sekretorė A. Likanderienė. Protokolai neįstėti, taikliai ir vaizdžiai parašyti, buvo priimti be pakeitimų. V. Lesniauskas rūpinasi narių verbavimu ir aukų sutelkimu. Į Chicago ir jos plačias apylinkes buvo išsiuntinėta labai daug laiškų su paraginimais. Deja, tikrai maža dalis atsiliepė. Jaunimo centro valdyba dėkoja tiems, kurie atsiliepė, ir tikisi, kad ir kiti tai padarys.

Valdybos išdininkė Gr. Micevičiūtė padarė pranešimą, sukelusį didelį susidomėjimą ir diskusijas, kadangi palietė jautriausią vietą – būtent piniginę. Ne tik visuo-

menė, bet ir valdybos nariai pilnai nežino visų išlaidų bei jų dydžio. Visi buvo labai nustebinti, sužinoję draudimą ir „liability“ kainuojant 5784 dolerius į metus. Tai išeina beveik po 500 dol. į mėnesį, jeigu pridėsime dar mašinų apsaugą, tai jau gaunasi visai imponantiška 1700-1800 dol. suma. Per vasarą pajamų beveik nebuvo, kavinės pajamos beveik nepateisina jos egzistencijos. Rugpjūčio 4 d. kavinės pelnas buvo 22.50 dol. (patalpa buvo vėsinama), o 11 d. pelnas buvo tik 12.50. Jeigu atmesime vėsinimo, apšvietimo, šaldytuvų, vandens ir kitas išlaidas, tai greičiausiai gaunasi nuostolis. Vasaros pradžioje, kai buvo svarstomas kavinės klausimas, aš palaikiau pažiūrą sekmadieniais turėti kavinę, dabar, esant tokiems skurdiniams rezultatams, teks savo nuomonę pakeisti. Kol kas sąskaitos yra sumokamos, bet jeigu kas netikėtai sugestų, tai būtų liūdnoka. A. Ramanauskienė, renginių vadovė, turės darbo pilnas rankas. Jaunimo centras gruodžio 8 d. rengia tradicinę vakariene. Nuo tokios vakarienos pasisekimo daug priklausys tolimesnis kasos stovis. Pačios vakarienos suorganizavimui ir pravedimui jau yra numatyta viena ponija, turinti patyrimą organizuoti didesnius renginius.

Valdybos pirmininkei tenka išlyginti nuomones, suderinti, kad viskas darniai vyktų. Yra daug opių klausimų, kur reikia daug patirties ir diplomatiškos juos išspręsti. Kol kas, atrodo, šie reikalai yra geros rankose. Posėdyje taip pat iškilo gana nemalonūs faktai.

Mūsų padėtis yra kiek blogesnė: mums reikia 85-90 tūkstančių Jaunimo centro išlaikymui. Ne tai, kad mes esame išlaidesni, bet yra įvairių centrinių institucijų, archyvu, muziejų ir galerijų, kurios už minimalinę arba simbolinę nuomą naudoja patalpas. Tos institucijos tarnauja visai išieivijai, o našta krenta ant Chicagos pečių. Chicagos pečiai ir mažėja ir sensta.

Muz. Onos Mikulskienės vadovaujamos kanklių studijos Clevelande metiniame pasirodyme programos dalį atlieka jaunieji kanklininkai.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— **Lietuvių klube** „St. Petersburg, Fla.“, pietų metu buvo surinkta aukų Argentinos lietuvių senelių namams. Pinigai bus persiųsti senelių namams per Chicagoje viešinčią Argentinos lietuvių vienuolę.

— **Vyriausio Lietuvos** Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas šiemet bus St. Petersburg, Fla., gruodžio 6-8 dienomis. Gruodžio 6 d. vakare susipažinimo vakaras bus Lietuvių klubo patalpose. Posėdžiai, banketas ir meninė dalis bus gruodžio 7 d. viešbutyje. Sekmadienį, gruodžio 8 d., bus pamaldos Šv. Vardo bažnyčioje. Seime dalyvaus ir pamaldas laikys vysk. P. Baltakis ir evangelikų vysk. A. Trakis.

— **St. Peterburgo vaidintojų grupė** „Žibintas“ trijų veiksmų komediją A. Rūko „Bubulį ir Dandulį“ vaidins Miami Lietuvių klubo gruodžio mėnesį, Chicagoje ateinančių metų sausio 26 d. Jaunimo centre.

— **Kun. Zenonas Parakevičius**, dirbas Lomžos vyskupijoje Lenkijoje, yra atvykęs į New Yorką. Jis pavadavo Aušros vartų kleboną kun. Vytautą Palubinską, aplankė lietuviškas įstaigas, susipažino su lietuvišiais ir jų organizacijomis. Dar žada aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas.

— **Maironio lituanistinės mokykla** mokslo metus pradės rugsėjo 7 d., sekmadienį, Holy Child Jesus parapijos mokyklų patalpose, Richmond Hill, N.Y. Visi tėvai kviečiami savo vaikus leisti į lituanistinę mokyklą ir juos atvežti sekmadieniais. Sekmadienį, rugsėjo 8 d., bus mokyklos gegužinė Vandos ir Vytauto Vėbeliūnų sodyboje.

ARGENTINOJE

— **Į Vasario 16 gimnaziją** Vokietijoje rengiasi vykti D. Aglinskis ir A. Rastauskaitė. ALOST pritarė ir padėjo paramą, bet pirmiau

Toliau beskaitydami, matome, kad ir kitu atžvilgiu esame žymiai blogesnėje situacijoje: „Daugiau negu pusė tų lėšų ateina iš vadinamųjų bingo žaidimų. Tie žaidimai yra legali priemonė „lošimų“ arba laimėjimų būdu telkti pajamas šalpos arba labdarybės tikslams“. Taigi, bingo.

Reikia manyti, kad mūsų kavinės ar joje rengiamų vakaronių pajamos niekuomet negali prilygti bingo pajamoms. Taigi mes nesame vieninteliai, kurie aimanoja.

J. Žygas

pažadėjo susisiekti su Birute Jasaitiene, PLB švietimo ir tautinio auklėjimo tarybos vicepirmininke, kiek šiuos jaunuosius parems PLB valdyba.

— **Jaunimas rengia** savo Kongresą rugsėjo 12-15 dienomis Cordobos mieste. Kongresas bus rugsėjo 12 d. Iškilmingai atidarytas. Bus tautiniai šokiai, pasitarimas, laužas, jaunimo studijos. Pabaigoje paskelbs savo rezoliucijas. Kongreso organizatoriai pūripins veltui nakvynes, bet kelionės išlaidas turės patys jaunuoliai apsimokėti. Kongresą organizuoja Argentinos vyskupijų sudarytas komitetas.

— **Dr. Jonas ir Irena Veličkaitė Simanauškai** visam mėnesiui buvo išvykę į Europą. Jie aplankė daugelį kraštų ir domėjosi medicina ir menu. Abu yra menininkai – muzikas ir režisierė.

— **A. a. dr. Antanas Grucė** gegužės 19 d. mirė Mar del Platos mieste. Buvo gimęs Berisso mieste 1930 m. Nuliūdime liko žmona Emilija, du sūnūs, motina ir patėvis Julija ir Adolfas Pekūnai. Abu sūnūs studijuoja Mar del Platoje – vienas medicinoje, kitas farmaciją. Taip pat liūdi jo giminės Angele Augstienė su šeima Berisso mieste.

— **A. a. Antanas Graibus**, 81 metų amžiaus, kilęs iš Rokiškio, mirė birželio 19 d. Avellanadoje. Nuliūdime liko žmona Darata Kregždaitė-Graibienė, dukrė Vilma su šeima. Palaidotas Sarandi kapinėse.

— **A. a. Julius Aleksandravičius**, 76 metų amžiaus, mirė gegužės 3 d. Posados mieste Misiones provincijoje. Kilęs iš Alytaus. Nuliūdime liko žmona Aleksandra Petritytė-Aleksandravičienė, sūnus gydytojas dr. Albertas, daug draugų Buenos Aires ir Posados miestuose. Palaidotas Posados kapinėse.

BRITANIOJE

— **Londono Lietuvių namuose** buvo rugpjūčio 1 d. Kanados ansamblio „Aro“ priėmimas. Buvo pagerbtas jų vadovas V. Verikaitis. Į priėmimą atsilankė Lietuvos pasiuntinybės atstovas V. Balickas ir didelis būrys Londono ir apylinkių lietuvių. Buvo svečių ir iš svetur, kaip H. Stepatis iš Toronto, Dundai iš Australijos, J. Masilius iš Šveicarijos. Kalbėjo Z. Juras, J. Alkis, kanadiečių vardu J. Pečiulis, Britanijos jaunimo vardu R. Juozelskis.

— **A. a. Laurreckienė-Hudym** mirė liepos 17 d., sulaukusi 76 metų amžiaus. Palaidota liepos 20 d. Moston kapinėse, laidotuvių apeigas atliekant kan. V. Kamaičiui.

— **Manchesteryje** Didž. Britanijos, Lietuvių sąjungos valdybos pirm. E. Šova padarė pranešimą apie tos sąjungos veiklą ir ateities planus. Susirinkimą atidarė ir pravedė A. Jaloveckas. Dalyvavo 25 žmonės, kurie išklaušė pranešimo ir dalyvavo gyvose diskusijose.

— **Garfin Crotto** buvo pašventintas lietuviškas kryžius, kurio iniciatoriai buvo Bellhill lietuviai su Pr. Dzidoliku priešaky. Šv. Mišias laikė vysk. A. Deksnys, prel. L. Tulaba ir dar penki kunigai. Kryžių šventinio vietos vyskupas J. Devine. Prel. L. Tulaba lietuvių veikėjai J. Serafinaitė atvežė Šv. Tėvo ordina. Skotijos lietuvių klebonas dabar yra kun. Andrius, kuris pirmasis prie stalo pasakė kalbą. Nors jis mažai moka lietuviškai, bet žmonių yra mylimas ir juo visi patenkinti.

Nuotr. V. Bacevičiaus